

Oikeusrekisterikeskuksen
(kirjanpitoyksikkö 154)
tilinpäätös 2017

Sisällys

1	Johdon katsaus.....	3
2	Tuloksellisuus.....	5
2.1	IT-Palvelutuotanto.....	5
2.2	Viranomaistoiminta.....	6
3	Vaikuttavuus.....	9
3.1	Toiminnan vaikuttavuus.....	9
4	Toiminnallinen tehokkuus.....	16
4.1	Toiminnan tuottavuus.....	19
4.2	Toiminnan taloudellisuus.....	20
4.3	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	20
5	Tuotokset ja laadunhallinta.....	23
5.1	Suoritteiden määrät.....	23
5.2	Palvelukyky ja laatu.....	26
6	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	26
7	Tilinpäätösanalyysi.....	29
7.1	Rahoituksen rakenne.....	29
7.2	Talousarvion toteutuminen.....	29
7.3	Tuotto- ja kululaskelma.....	29
7.4	Tase.....	30
8	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	30
9	Arviointien tulokset.....	30
10	Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä.....	30

1 Johdon katsaus

Toimintakertomusvuonna Oikeusrekisterikeskuksen (ORK) taloudellinen tilanne on saatu vakautettua oikeusministeriön (OM) kanssa tehdyn pitkäjänteisen työn tuloksena. Oikeusministeriön toteuttamassa auditointihankkeessa arvioitiin ORK:n suunnittelujärjestelmää, kirjanpitoyksikkötehtäviä sekä määrärahaasteita. Auditointihankkeen 7.4.2017 valmistuneen loppuraportin merkittävimpiä toimenpide-ehdotuksia olivat:

- ORK:n taloudellinen tilanne vakautetaan kehyskauden aikana.
- Hallituksen lakiesityksistä ORK:lle aiheutuvat kustannukset pyritään kattamaan osoittamalla lisärahoitus ORK:n toimintamomentille valtioneuvoston kehyspäättöksen puitteissa.
- ORK:n kehittämis- ja ylläpitorahoituksen riittävä taso pyritään turvaamaan. Lisärahoitustarpeeksi on yhdessä arvioitu 300 000 – 500 000 euroa vuodessa.
- Toimintamäärärahoista seuraavalle vuodelle siirtyvän määrärahan osuutta kasvatetaan tiukalla menokurilla. Tavoitteena on, että siirtyvän määrärahan osuus on vähintään 8 % varainhoitovuodelle talousarviossa osoitetusta määrärahasta.
- Viraston johtamisedellytyksiä vahvistetaan siten, että Toiminnan johtamisen tukipalvelut -toimialan toimialajohtajan roolissa korostetaan selkeästi vastuuta viraston toiminnan ja talouden suunnittelun kokonaisuudesta.

Auditointiraportti vahvisti OM:n ja ORK:n yhteistä käsitystä pitkään jatkuneen heikon taloudellisen tilanteen syistä. Raportin pohjalta laadittiin toimeenpanosuunnitelma esiin nousseiden kehittämiskohteiden toteuttamiseksi. Toimeenpanosuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden edistymistä seurataan säännöllisesti tuloshajauksen ajankohtaispalaverissa.

ORK:n uusi asiakaslähtöinen organisaatio otettiin käyttöön 1.3.2017. Merkittävimmät muutokset aiempaan organisaatioon ovat:

- *Toiminnan johtamisen tukipalvelut* -toimialan roolia viraston toiminnan ja talouden suunnittelussa vahvistettiin rakentamalla uusi organisaatio siten, että toimialalla on edellytykset toimia johdon esikuntana ja johtajan tukena edellä mainituissa asioissa. Asiakasnäkökulmaa vahvistava asiakkuuspäällikkö aloitti tehtävässään 1.9.2017. Asiakkuuspäällikkö vastaa koko viraston asiakkuudenhallinnasta sekä tilaajasektorien kanssa solmittavien palvelusopimusten laatimisesta, seurannasta ja raportoinnista tiiviissä yhteistyössä asiakkuusyksiköiden kanssa. Koska taloushallinnolla, hankintatoimella ja asiakkuudenhallinnalla tulee olla välitön vuoro vaikutus, nämä toiminnot on sijoitettu samalle toimialalle.
- Toimialasidonnaisten tietojärjestelmien kehittämis- ja tukipalvelut sekä jatkuvat palvelut keskitettiin *Tietojärjestelmäpalvelut* -toimialalle. Toiminta jaettiin neljään yksikköön, joista kolme asiakkuusyksikköä vastaa asiakkuuksista ja neljäs yksikkö vastaa arkkitehtuuri- ja asiantuntijapalveluista.
- *Kansalais- ja viranomaispalvelut* -toimialalle perustettiin Tiedonhallintapalvelut-ryhmä, jonka esimiehenä toimiva tiedonhallintapäällikkö aloitti tehtävässään 1.9.2017.

Virasto pääsi muuttamaan Vanajantieltä aiempaa huomattavasti tilatehokkaampiin toimitiloihin kaupungin keskustaan 1.10.2017.

Palvelumuotoiluprojekti PALMU käynnistyi 14.9.2017 edelleen vahvistamaan viraston asiakaslähtöistä palvelukulttuuria. Projektissa tunnistetaan tärkeimpien asiakasryhmien palvelutarpeet, rakennetaan uudelle organisaatiolle asiakkuuksien mukaiset palvelukokonaisuudet ja palvelukartta, vahvistetaan palvelutuotannon yhteistyötä yli toimialarajojen ja osallistetaan asiakkaat ja henkilöstö asiakaslähtöiseen suunnitteluun.

ORK on pääosin saavuttanut sille asetetut tulostavoitteet. Kansalais- ja viranomaispalvelut -toimialan Täytäntöönpanoyksikön asiakaspuhelijonotusajat ovat edelleen, jonotusaikojen lyhentämiseksi tehtyjen sisäisten henkilösiirtojenkin jälkeen, ajoittain kohtuuttoman pitkiä. Asiakkuuspäällikön vetämä asiantuntijaryhmä on käynnistänyt selvitystyön ruuhkaisen puhelinvälittelyn jonotusaikojen lyhentämiseksi.

Kansalais- ja viranomaispalvelut -toimialan tietojärjestelmien kehittämiseksi myönnetyn tuottavuusmäärärahan turvin käynnistettiin eORK-hanke vuosille 2017 – 2019. Hanke on edennyt aikataulussaan. Ensivaiheessa valmistui viraston kohdearkkitehtuurin tavoitetila. Hankkeen kaksi ensimmäistä aliprojektia saavutti niille asetetut tavoitteet: veronpalautuksiin liittyvä perintä automatisoitiin täytäntöönpanojärjestelmä Rajsassa, tietojärjestelmien välistä tiedonsiirtoa kehitettiin rakentamalla konekielinen yhteys rekisteritietojärjestelmä RTJ:n ja Rajsan välille ja uudistettiin velkajärjestelyasioiden käsittely Rajsassa.

Rikoslain 10 luvun 11 §:n 2 momentin mukaisten korvaushakemusten (ns. WinCapita) käsittely on edennyt maksuvaihetta edeltävään korvauksen hakijoiden kuulemisvaiheeseen. Korvausten maksamisvaiheeseen arvioidaan päästävän vuoden 2018 loppupuolella.

Tietojärjestelmäpalvelut-toimialalla on kertomusvuonna ollut vastuullaan viiden mittavan toiminnankehittämishankkeen IT-hankeosuudet: Syyttäjälaitoksen ja yleisten tuomioistuinten AIPA, Rikosseuraamuslaitoksen Roti, hallinto- ja erityistuomioistuinten HAIPA, ulosottolaitoksen URA ja ORK:n oma eORK. Hanke- ja projektivastuidensa lisäksi toimiala on tuottanut ylläpitopalvelut 70:lle hallinnonalan toimintaa tukevalle tietojärjestelmälle. Uuden organisaation mukaisen toimintatavan käyttöönotto- ja toteutustöitä ovat niin ikään työllistäneet varsinkin niitä virkamiehiä, joilla on asiantuntijatehtäviensä lisäksi myös esimiesrooli.

Vuoden 2017 aikana valmisteltiin ja saatettiin loppuun useita keskeisiä IT-kehityshankkeita tukevia hankintoja. Rotin 2 vaiheen kehitystyö kilpailutettiin ja työ aloitettiin vuoden alussa. Aipa-hankkeelle kilpailutettiin niin salaisia pakkokeinoja ja editoriratkaisua, kuin varsinaista jatkovaihetta toteuttavien kehitystiimien hankinnat. Samoin käynnistettiin Haipa-hankkeen asianhallinnan ja asiakäsittelyn ratkaisun kilpailutus. Sähköisen asioinnin osalta toteutettiin useita kilpailutuksia, joilla toteutetaan sekä oikeushallinnon yleistä sähköisen asioinnin uudistamista (SAMPO) että sektoreiden (ulosotto, HAIPA) kehittämisen tavoitteita. Kaiken kaikkiaan vuoden 2017 aikana toteutettiin uushankintoja noin 25 m€:n arvosta.

Toimittajien vuosisopimusten henkilötöiden kustannustason nousua saatiin hillittyä toisena vuonna peräkkäin ja sopimuksiin tehtiin kustannussäästöjä mahdollistavia uudistuksia (nearshore, kokemuspohjainen henkilötöihinnoittelu). Ylläpito- ja jatkokehityspalveluiden tavoitetilan ja hankintastrategian määrittely aloitettiin, tavoitteena toteuttaa sen mukaisia hankintoja vuoden 2018 aikana.

Valtorin palvelutuotanto ei edelleenkään tuota hallinnonalalle odotettua lisäarvoa. Valtorin palveluihin liittyvien palvelupyyntöjen ja työn etenemisen seuranta vaatii ORK:lta jatkuvasti merkittävän työpanoksen. Valtorin palveluja koskevien luotettavien kustannustietojen saaminen ajallaan talouden suunnittelun pohjaksi on ollut haastavaa, samoin kuin laskutuksen seuranta.

Toimintakertomusvuonna käynnistettiin sekä rekisterinpitäjän tehtävien ja vastuiden, että tietojärjestelmien osalta kartoitus toimenpiteistä, joita toukokuussa 2018 sovellettavaksi astuva EU:n tietosuojauudistus edellyttää.

2 Tuloksellisuus

2.1 IT-Palvelutuotanto

Palvelusopimukset

ORK tuotti palvelukeskuksena IT-palveluita oikeushallinnolle perustuen tilaaja – tuottaja -malliin ja palvelusopimukseen. ORK solmi (pääosin maaliskuussa) palveluiden tuottamisesta vuosisopimukset yhdeksän eri tilaajatahon eli toimintasektorin johdon kanssa. Sopimuksella sovitaan tuotettavien palveluiden sisällöstä, siihen käytettävissä olevista määrärahoista ja henkilöresursseista. Sopimusten toteutumista seurattiin yhteistyössä seurantaryhmissä, joissa myös arvioitiin palveluiden laatua tilaajatytyväisyysmittauksella (kolmella eri kriteerillä: jatkuvat palvelut, kehittämistoiminta ja talouden hallinta). Lisäksi ORK toteutti vuosittaisen asiakastytyväisyyskyselyn hallinnonalan virastojen henkilöstölle, jotka ovat IT-palveluiden loppukäyttäjiä. Tulokset löytyvät kohdasta 5.2. Palvelusopimuksilla toteutettavan toiminnan tuloksellisuudesta voidaan kokonaisuutena todeta, että se oli vuonna 2017 hyvää tasoa, erityisesti kun otetaan vielä huomioon viraston uudelleen organisoituminen ja että toiminnan painopiste oli IT-hankkeiden toteuttamisessa.

Tietojärjestelmien jatkuvien palvelujen hoitaminen

Tietojärjestelmäpalveluiden tuottamien jatkuvien palveluiden ja kehittämispalveluiden osuus ORK:n henkilötöymäärästä (pl. hankkeet) on ollut yhteensä noin 8 300 henkilöpäivää. Edellä mainitut palvelut ovat työpanoksen osalta olleet lähes saman suuruisia. Yksittäisistä järjestelmistä vaalitietojärjestelmän osuus käytetystä henkilötöymäärästä on suurin, noin 1 200 henkilötyöpäivällä. Jatkuvien palveluiden ja kehittämispalveluiden ohella ORK:n henkilötöytä on suuntautunut palveluiden hallintaan noin 1 500 henkilötyöpäivää ja asiakkuudenhallintaan noin 350 henkilötyöpäivää.

ORK:n palvelutuotantomalli muuttui merkittävästi alkuvuonna. Aikaisemmin kahdelle toimialalle sijoittuneet IT-palvelut yhdistettiin yhdelle toimialalle. Samanaikaisesti toimintatapoihin tehtiin periaatteellisia muutoksia. Toiminta jaettiin neljään yksikköön, joista kolme asiakkuusyksikköä vastaa asiakkuuksista ja neljäs yksikkö vastaa arkkitehtuuri- ja asiantuntijapalveluista. Muutoksella tavoitellaan asiakasrajapinnan parempaa hallintaa, mikä tarkoittaa mm. sitä, että aikaisemmin erillisinä olleet hankkeet on nyt sisällytetty asiakkuusyksiköiden vastuulle. Tämä muutos vahvistaa uuskehittämisen ja jatkuvien palveluiden välistä yhteyttä.

Arkkitehtuuri- ja asiantuntijapalveluiden vastuulla ovat IT-laatuun ja -menetelmiin liittyvät asiat. Lisäksi yksikkö vastaa keskitetysti Valtori-yhteyksistä sekä yhteisistä palveluista. Yksikön vastuulla on tarjota muille yksiköille arkkitehtuuriosaamista ja -ohjaamista. Kuluneena vuonna arkkitehtiosaamisen rekrytoinnissa on ollut haasteita, koska työnantajat kilpailevat työmarkkinoilla osajista sähköisten palveluiden määrän kasvamisen myötä.

Vuoden aikana uuden IT-palvelutuotannon toimintatavat sisäistettiin pääosin ja uudet roolit saatiin käyttöön. Sisäänajovaihe kesti noin kahdeksan kuukautta, jonka aikana vastuut saatiin siirrettyä uusille henkilöille hyvin tuloksin. Loppuvuonna palvelusopimusten sisällön kokoamisesta ovat vastanneet asiakkuusyksiköiden päälliköt uuden toimintamallin mukaisesti.

IT-palvelutuotannon johtamista on tehostettu lisäämällä esimiesten ja ryhmien lukumäärää. Tällä on vastattu asiantuntijoiden antamaan palautteeseen, jossa on peräänkuulutettu asiantuntevaa

työnjohtoa. Tilanne on muuttunut parempaan suuntaan aikaisemmasta tilanteesta, jossa suuresta ryhmäkoosta johtuen joidenkin esimiesten panos johtamisessa on ollut liaksi hallinnollinen. Edelleen suurin osa esimiesten työpanoksesta suuntautuu kuitenkin omiin asiantuntijatyötehtäviin, vaikka alaisten ja työnohjattavien määrä rekrytointien ja palveluostojen myötä on ollut kasvussa.

Tietojärjestelmäpalveluiden toimintaa on sävyttänyt laajamittainen osaamisen kehittäminen mm. ketteriin menetelmiin liittyen. Ketterät menetelmät ovat merkittävässä osassa IT-hankkeissa, jolloin osaamistarpeeseen vastaaminen on nähty yhdeksi toiminnan kehittämisen keskeiseksi painopisteeksi. Loppuvuonna käynnistettiin lisäksi tietojärjestelmien ylläpitomallin kehittämistyö. Tällä työllä on tarkoitus valmistautua muun muassa uuskehittämishankkeiden jälkeiseen aikaan, jolloin laajat järjestelmät siirretään tuotantoon. Lisäksi ylläpitomallien päivittäminen on tärkeää, jotta pitkään voimassa olleet ylläpidon ja pienkehittämisen sopimukset voidaan uudistaa kilpailutusten kautta.

2.2 Viranomaistoiminta

Täytäntöönpanotehtävät

Täytäntöönpanossa kerättiin vuonna 2017 kokemuksia joulukuun alussa 2016 voimaan tulleen sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain (754/2010, jäljempänä sakkomenettelylaki) merkityksestä ja soveltamisesta. Sakkomenettely- ja rikosuhrimaksulain voimaantulon yhteydessä Oikeusrekisterikeskuksen perintäjärjestelmään toteutettiin uusi täytäntöönpanoasioita koskeva tilastotoiminto. ORK:n tilastojen mukaan vuonna 2017 täytäntöönpanotaviksi tuli 86 900 poliisin toimivaltaan kuuluvaa sakkomääräysasiaa ja 282 200 rikesakkomääräysasiaa kokonaisrahamäärältään 20 442 423,00 euroa. Edellä tarkoitettu rahamäärä sisältää myös sakon korotukset. Syyttäjien ratkaisemia rangaistusmääräysasioita vastaanotettiin täytäntöönpanoa varten 33 000 kappaletta ja syyttäjän määräämiä rikesakkoasioita 3 kappaletta yhteiseltä rahamäärältään ja sisältäen myös sakon korotukset 8 490 591,00 euroa. Täytäntöönpanoon saapui siten yhteensä 119 900 sakkomenettelylain mukaista päiväsakkorangaistusta, minkä lisäksi kumotun rangaistusmääräyslain mukaisia asioita ratkaistiin 14 600 kappaletta eli summaarisessa menettelyssä määrättiin yhteensä 134 500 päiväsakkorangaistusta. Vertailun vuoksi vuosina 2014 - 2016 syyttäjät antoivat kumotun rangaistusmääräyslain mukaisia rangaistusmääräyksiä 164 410, 166 800 ja 144 940 kappaletta vuodessa. Päiväsakkorangaistusten aikaisempaa pienempi määrä saattaa johtua ainakin siitä, että poliisi ei pystynyt täysimääräisesti soveltamaan lakia sen ensimmäisenä voimassaolovuotena. Rikesakkoja kuitenkin annettiin vuonna 2017 aikaisempia vuosia enemmän.

Perintään liittyi poliisin määräämiä rikosuhrimaksuja noin 44 000 kpl, syyttäjän määräämiä maksuja noin 22 000 ja tuomioistuinten määräämiä maksuja noin 17 000 eli yhteensä n. 83 000 kappaletta, rahamäärältään 3,6 miljoonaa euroa. Rikosuhrimaksuille kertyi kuluneena vuotena 2 291 751,36 euroa, mikä on selvästi ennakoitua 4,5 miljoonan euron kertymää vähemmän. Lainsäätäjän ennakoarvion paikkansapitävyys paranee, kun huomioidaan, että maksuja kuitenkin määrättiin 3,6 miljoonaa euroa ja koska maksua voidaan periä viisi vuotta lainvoiman saaneen ratkaisun antamisesta lukien.

Täytäntöönpanotoiminnassa rahaa kertyi valtiolle yhteensä 190 miljoonaa euroa. Ulosottoperinnän kautta rahaa kertyi 23 miljoonaa euroa, josta kolmen vuoden tauon jälkeen toteutetun veronpalautusten ulosmittausajon perusteella 3 miljoonaa euroa. Veronpalautusten ulosmittausten toteuttamista varten tarvittavat muutokset Rajsa-perintäjärjestelmään saatiin toteutettua suunnitellussa aikataulussa eORK hankkeessa, ja hankkeen kustannukset tulivat siten

merkittävältä osin katetuiksi valtiolle pelkästään veronpalautusten ulosmittausajon kertymällä. Edellä todettu 190 miljoonan kokonaiskertymä sisältää suoritukset kahdesta poikkeuksellisen suuresta perintäasiasta eli 70 miljoonan määräisestä kilpailunrikkomismaksusta ja 3,3 miljoonan määräisestä menettämisseuraamuksesta.

Velkajärjestelyasioiden käsittelyä Rajsa-perintäjärjestelmässä kehitettiin eORK hankkeessa niin, että velkajärjestelystä johtuvat muutokset täytäntöönpanotoimiin voidaan hoitaa asianmukaisesti ja pienemmällä henkilötöyön määrällä. Muutokset saatiin lähes kokonaan toteutettua vuoden 2017 aikana.

Rekisterinpitotehtävät

Uuden organisaatiomallin mukaisessa yksikössä toimii kaksi ryhmää, Jakelurekisterit ja Rikosrekisteri. Henkilöstömäärä yksikön ryhmissä on pysynyt samalla tasolla kuin aiemman organisaatiomallin mukaisissa ryhmissä.

Jakelurekisterit-ryhmä

Liiketoimintakieltorekisterin, konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin sekä velkajärjestelyrekisterin tietojen käyttö ja samalla kyselymäärät ovat vakiintuneet. Verohallinnon harmaan talouden selvitysyksikön velvoitteidenhoitoselvityspalvelun (VHS-palvelu) kautta tietoja kysyttiin vuonna 2017 seuraavasti:

- liiketoimintakieltorekisteri	177 918 kpl
- konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteri	219 211 kpl
- velkajärjestelyrekisteri	41 810 kpl
<i>yhteensä</i>	<i>438 939 kpl</i>

Verohallinnolle (VeroKasvu) on myönnetty vuonna 2016 lupa konkurssi- ja yrityssaneeraus-, velkajärjestely- sekä liiketoimintakieltorekistereiden tietoihin teknisen käyttöyhteyden välityksellä. Tiedonsiirto tapahtuu massaluvutuksina päivittäin. Tietoja käytetään Verohallinnon puhevallan käyttötarpeisiin rikosasioissa sekä perintätoimintojen tarpeisiin Verohallinnon tietojärjestelmässä. Rajapinta on valmistunut ja tietojenluovutus on aloitettu joulukuussa 2016. Tietoja luovutettiin vuonna 2017 seuraavasti:

- liiketoimintakieltorekisteri	769 kpl
- konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteri	15 359 kpl
- velkajärjestelyrekisteri	22 625 kpl
<i>yhteensä</i>	<i>38 753 kpl</i>

Tuomioistuinten RITU-järjestelmän käyttäjät tarvitsevat edelleen runsaasti rekisterinpitäjän neuvontaa, jotta ratkaisutiedot tulevat tallennetuksi järjestelmään niin, että täytäntöönpano- ja rekisteriviranomaiset saavat kaikki tarvitsemansa tiedot virheettöminä. Neuvontaa annettiin vuonna 2017 noin 1 300 tukipyynnön johdosta. Vaikka tukipyynnöiden määrä on vähentynyt edellisvuodesta, niiden laatu on muuttunut vaativammaksi ja ovat usein pitkäkestoisia.

Viranomaistoiminnan henkilöstöä on ollut mukana AIPA-hankkeessa oikeushallinnon valtakunnallisen tietojärjestelmän rekisterinpitäjän ominaisuudessa.

Vuonna 2017 tuomiorekisteristä, joka on osa oikeushallinnon valtakunnallista tietojärjestelmää, luovutettiin massaluvutuksena tietoja 612 850 kpl.

Rekisteritietojärjestelmästä (RTJ: liiketoimintakieltorekisteri, konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteri ja eläintenpitokieltorekisteri) luovutettiin vastaavasti

- maksullisia otteita	5 952 kpl
- maksuttomia otteita	2 340 kpl
- massaluovutuksina	100 615 kpl

(mm. luottotietoyhtiöt: Suomen Asiakastieto, Bisnode ja Intrum Justitia)

Tuomareiden Sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteri (SISI) otettiin käyttöön 1.1.2017. Julkinen rekisteri toimii oikeusministeriön sähköisen asioinnin kautta osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi>

Rikosrekisteri-ryhmä

Vuosi 2017 oli rikosrekisteritietojen luovuttamisen osalta vilkas. Erityisesti yksityishenkilöille ja yhteisöille luovutettiin rikosrekisteriotteita lukumäärällisesti enemmän kuin aiempina vuosina. Lasten kanssa toimivien rikostaustaoitteita luovutettiin 86 645 kpl ja rikosrekisteriotteita ulkomaan viranomaisille esitettäväksi 10 456 kpl. Viranomaisille luovutettavien sakko- ja rikosrekisteriotteiden määrät ovat niin ikään lisääntyneet.

EU-jäsenvaltioiden välinen rikosrekisteritietojen vaihto ECRIS-järjestelmällä on vakiintunut ja miltei kaikki jäsenvaltiot ovat saaneet sähköisen tiedonvaihtojärjestelmänsä tuotantokäyttöön. Sähköinen tiedonvaihto toimi vuoden lopussa Oikeusrekisterikeskuksen ja 25 jäsenvaltion keskusviranomaisen välillä. Viime vuoden aikana vaihdettiin Suomen ja toisten jäsenvaltioiden keskusviranomaisten kanssa yhteensä 13 179 viestiä. ORK osallistui tiiviissä yhteistyössä oikeusministeriön kanssa kesällä 2017 julkaistujen kolmansien maiden kansalaisten rikosrekisteritietojen vaihtoon liittyvien asetus- ja direktiiviehdotusten valmisteluun.

Tiedonhallintapalvelut

Tiedonhallintapalvelut-ryhmä aloitti toimintansa Kansalais- ja viranomaispalvelut -toimialalla organisaatiouudistuksen yhteydessä 1.3.2017. Ryhmä on selviytynyt hyvin sille osoitetuista tehtävistä. Ryhmän esimiehenä aloitti 1.9.2017 alkaen uusi tiedonhallintapäällikkö, minkä jälkeen aloitettiin erityisesti ryhmälle osoitettujen uusien tiedonhallintatehtävien organisoiminen. Tiedonhallintatehtävien keskittämiseen liittyvää selvitystyötä jatketaan vuoden 2018 aikana tulostavoiteasiakirjassa asetetun tavoitteen mukaisesti.

Tiedonhallintapalveluissa käsiteltävien tietopyyntöjen ja luovutettavien tietojen kokonaismäärä jatkoi kasvua vuoden 2017 aikana. Erityisesti kasvua havaittiin tiedotusvälineille luovutettavissa tiedoissa. Sakkotilastoihin kohdistuneet tietopyynnöt taas laskivat Tiedonhallintapalvelujen alettua keväällä 2017 julkaista ORK:n verkkosivuille tilastotietoja sen ylläpitämistä rekistereistä. Tietopyyntöjä käsiteltiin vuoden aikana yhteensä 363, joista tiedotusvälineiltä tulleita oli 271.

Tiedonhallintapalvelut luovutti tietoja myös viranomaisten selvitystyötä, tieteellisiä tutkimuksia ja opiskelijoiden opinnäytteitä varten. Lisäksi Tiedonhallintapalvelut vastasi hallinnonalan lomakkeiden teknisestä toteutuksesta ja ylläpidosta, pois lukien Rikosseuraamuslaitoksen lomakkeet.

Yksityisten toimijoiden kanssa solmittujen tietopalvelusopimusten välityksellä Oikeusrekisterikeskus myönsi vuoden 2017 aikana 197 käyttö lupaa liiketoimintakieltorekisterin, konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin sekä velkajärjestelyrekisterin (Rekisteritietojärjestelmä) tietojen hyödyntämiseen. Ko. tietopalveluissa yksityinen toimija vastaa itse tietojen

luovuttamisesta sekä käyttöpalvelusta. Tietojen käyttöä koskevat luvat välitetään Oikeusrekisterikeskukseen hyväksyttäväksi.

Asiakaspalvelu

Kansalais- ja viranomaispalvelut -toimialan asiakaspalvelu on edelleen hyvin ruuhkaantunut. Varsinkin täytäntöönpano- ja maksuasioissa palvelevan numeron jonotusajat voivat venyä jopa 45 minuutin pituisiksi. Vuositasolla puheluita saapuu noin 100 000 kpl, joista pystytään vastaamaan noin 60 000:een. Asiakaskontaktit sähköpostin kautta ovat lisääntyneet huomattavasti niin, että vuositasolla virastoon saapuu noin 7 000 täytäntöönpanoasioita koskevaa viestiä. Virastossa aloitti 1.9.2017 asiakkuuspäällikkö, jonka johdolla paneudutaan myös Kansalais- ja viranomaispalveluiden asiakaspalvelun kehittämiseen.

3 Vaikuttavuus

3.1 Toiminnan vaikuttavuus

Tietojärjestelmäpalvelut / Keskeiset IT-kehittämishankkeet

Vuonna 2017 keskeisimpiä tietojärjestelmähankkeita Oikeusrekisterikeskuksessa ja samalla oikeushallinnon alalla olivat AIPA (syyttäjien ja yleisten tuomioistuinten aineistopankki), HAIPA (hallinto- ja erityistuomioistuinten toiminnanohjaus- ja dokumentaatiohallintajärjestelmän kehittämissanke), Roti (rikosseuraamusalan asiakastietojärjestelmä), URA (ulosoton rakenneuudistus) ja eORK (Oikeusrekisterikeskuksen omien tietojärjestelmien modernisointi). Ensimmäiset neljä IT-hanketta ovat osa laajempaa toiminnankehittämishanketta ko. sektorilla ja viides on viraston oma tuottavuushanke. Lisäksi ORK:ssa on ollut käynnissä HILDA (hallinnollisten asioiden diaari), SAMPO (sähköisen asioinnin palvelut) sekä muita pienempiä projektimaisesti toteutettuja kehittämiskokonaisuuksia.

Hallinnonalan laajat hankkeet ovat muodostaneet merkittävän osan tietojärjestelmäpalveluiden henkilötöystä kokonaismäärän ollessa noin 15 300 henkilötöypäivää. Kokonaishenkilötöymäärästä noin kolmasosa on suuntautunut projektipalveluihin. Sekä ROTI- että AIPA-hankkeissa ORK:n henkilötöytä on käytetty yhteensä noin 2 200 henkilötöypäivää. URA-, eORK- sekä HAIPA-hankkeissa on käytetty vastaavasti noin 2 000 henkilötöypäivää yhteensä.

AIPA

AIPA-hankkeen vaihe 0 päätettiin huhtikuussa 2017, jolloin viimeiset toiminnallisuudet vietiin tuotantoon. Salaiset pakkokeinot (SPK) ja Editori -kokonaisuuden kehittäminen pienkehitystyönä keskeytyi sopimusteknisistä syistä. Kehitystyön uudelleen aloittamiseksi tekninen toteutus minikilpailutettiin Hansel Oy:n puitejärjestelyn mukaisena. Tarjouskilpailun voitti CGI. Kehitystiimi aloitti hankkeessa syyskuussa 2017. Viivästys siirsi SPK ja Editori -kokonaisuuden tuotantojulkaisua vuodelle 2018.

Hankkeelle myönnettiin 22,2 miljoonan lisärahoitus ja hankkeen kestoja jatkettiin 30.11.2021 saakka. Jatkovaiheen toimitusmallina otettiin käyttöön Scrum- ja SAFE-viitekehyksiin perustuva ketterän kehityksen malli, jossa johtoryhmä vastaa ns. portfoliotasolla kehitysaihioiden priorisoinnista sekä resurssoinneista ja tuoteomistaja ohjaa tiimitasolla kehitystiimin työtä. Hanketta ohjataan toimintamallin mukaisesti inkrementaalisesti (10 viikon aikavälein).

Toimintamallin keskiössä on töiden priorisointi - tehdään ensin ne asiat, jotka ovat hyödyllisempiä - sekä töiden hallinta – suunnitellaan työtehtävät tarkemmin hallittuina, lyhyinä ajanjaksoina. Keskeistä on myös tunnistaa kehitettävän järjestelmän vähimmäistoteutus, joka tukee uusia toimintatapoja. Tällöin osa kehitettävistä asioista tehdään jatkokehityksenä. Jatkovaiheen toteutusta varten järjestettiin tarjouskilpailu kahden kehitystiimin hankkimiseksi toteuttamaan AIPAn toiminnallisuudet. Tarjouskilpailun voitti Tieto Oyj. Tiimit aloittivat AIPA-hankkeessa marraskuussa 2017.

Poliisihallinnon VITJA-hankkeen sekä oikeusministeriön hallinnonalan AIPA ja ROTI -hankkeiden katselmointi valmistui helmikuussa. Katselmoinnin tarkoituksena oli luoda ajantasainen tilannekuva erityisesti hankkeiden riippuvuuksista ja niiden hallinnasta sekä tunnistaa toimenpiteitä, joilla varmistetaan riippuvuuksien hallinta. Kehitettävien järjestelmien riippuvuudet ovat suuret, minkä vuoksi järjestelmien kehittämisen aikatauluilla ja käyttöönotoilla on merkittävä vaikutus kyseisten järjestelmien toteutusjärjestykseen, integraatioihin ja varsinkin varautumiseen tilanteissa, jossa joudutaan tekemään väliaikaisratkaisuja joko käytännön toiminnassa tai liittymissä nykyisiin tai poistuviin tietojärjestelmiin. Toimenpiteinä hankeyhteistyötä on tiivistetty aikataulujen synkronoinnin ja tiedonvaihdon määrittelyn osalta, rekrytoitu yhteinen VITJA-AIPA-ROTI - rajapintakoordinaattori, jatkettu hankejohtajien yhteistapaamisia sekä hankkeiden tilanteiden seuranta poliisin ja oikeushallinnon yhteistyöryhmässä.

Oikeusrekisterikeskukseen on vuoden 2017 aikana rekrytoitu hankearkkitehti sekä IT-hankepäällikkö.

HAIPA

HAIPA-hankkeessa tehtiin yhtä aikaa vaatimusmäärittelytyön kanssa selvitys AIPAn hyödyntämismahdollisuuksista. Lisäksi selvitettiin Valtorin VAHVA-ratkaisussa asianhallintatuotteeksi valikoituneen Tieto Finland Oy:n Public360-tuotteen soveltumista hallinto- ja erityistuomioistuinten lainkäyttöasioihin. Selvitykset valmistuivat keväällä 2017.

Vaatimusmäärittelydokumentaatio, joka sisältää muun muassa kohdearkkitehtuurin sekä toiminnalliset ja ei-toiminnalliset vaatimukset, valmistui toukokuussa 2017. Ulkopuolisen tahon suorittama vaatimusmäärittelydokumentaation katselmointi valmistui elokuussa 2017. Katselmoinnin johtopäätöksissä todettiin dokumentaation olevan toiminnan kuvaamisen ja vaatimusten osalta laadukasta ja kattavaa. Vaatimusmäärittelydokumentaation pohjalta tehtiin myös toimintopisteanalyysi hankkeen laajuuden selvittämiseksi. Toimintopisteanalyysi valmistui myös elokuussa 2017.

HAIPAn tietojärjestelmän hankinnan etenemistiestä tehtiin päätös HAIPAn johtoryhmässä 28.8.2017. Johtoryhmässä päädyttiin siihen, että HAIPAn sähköisen asioinnin osuus kilpailutetaan omana kokonaisuutenaan avoimella menettelyllä ja että toiminnan ja asianhallinnan osuus kilpailutetaan omana kokonaisuutenaan neuvottelumenettelyllä. Sähköisen asioinnin osalta hankintapäätös tehtiin joulukuussa 2017. Sähköisen asioinnin projektisuunnitelman mukaan ensimmäinen vaihe on käyttöönotettavissa 1.6.2018. Toiminnan ja asianhallinnan osuuden kilpailutus aloitettiin julkaisemalla osallistumishakemuspyyntö 3.11.2017. Kilpailutusprosessia jatkettiin julkaisemalla alustava tarjouspyyntö 19.12.2017. Kilpailutusprosessi jatkuu vuonna 2018 neuvottelumenettelyllä siten, että hankintapäätös pyritään tavoiteaikataulun mukaan tekemään maaliskuussa 2018.

Lisäksi HAIPA-hanke tilasi Valtorilta selvityksen virtuaalisesta istuntosalipalvelusta lähinnä siitä näkökulmasta, onko Valtorin nykyinen videoneuvottelupalvelu riittävän tietoturvallinen hallinto- ja

erityistuomioistuinten tarpeisiin. Selvitys saatiin syksyllä 2017, mutta selkeää vastausta esim. tietoturvakysymykseen ei saatu.

Hankesuunnitelma ja IT-hankesuunnitelma päivitettiin yhdeksi hankesuunnitelmadokumentiksi, joka hyväksyttiin johtoryhmän kokouksessa 30.10.2017. Hankesuunnitelman liitteeksi tulevat IT-projektisuunnitelmat.

Hankkeessa on kehitetty riskienhallintaa ORK:n ja OM:n sisäisen tarkastuksen kanssa yhteistyössä. Riskitaulukkoa, -matriisia ja -karttaa päivitetään hankkeessa kerran kuukaudessa ja laajemmin puolivuositain. Hankkeessa on myös kehitetty talouden seurantaa ja budjetointia. Hankkeeseen rekrytoitiin uusi IT-hankepäällikkö 13.11.2017, edellisen hankepäällikön siirryttyä toisiin tehtäviin.

ROTI

Rikosseuraamusalan asiakastietojärjestelmän (Roti) ensimmäinen vaihe hyväksyttiin maaliskuussa 2017. Toisen vaiheen toimittajaksi valittiin kilpailutuksen kautta Fujitsu Finland Oy. Työt käynnistettiin helmikuussa toimittajan perehdytyksellä. Kehitystyön toimintamallina käytetään scrum-viitekehystä. Tässä mallissa vastuu aikataulusta, budjetista ja laajuudesta on tilaajalla. Toimittajalla on asiantuntijavastuu. Tilaaja ja 1. vaiheen toimittaja (Innofactor Oy) toimivat Fujitsun kehitystiimin työn ohjaajana ja laadun varmistajana.

Kesän aikana hankkeessa kehitettiin menetelmä valmiusasteen seurantaa varten. Tällä saatiin selkeä kuva jäljellä olevan työn määrästä suhteessa aikatauluun ja budjettiin. Syksyn aikana vahvistui olettama, että aika ei tule riittämään. Hanketiimi teki Rotin johtoryhmälle esityksen aikataulun siirrosta vuodella eteenpäin. Tätä ehdotusta edelsi perusteellinen kartoitus toiminnan tehostamistoimenpiteistä ja laajuuden supistamista siten, että hankkeelle asetettuja tavoitteita ei vaaranneta. Esitys oli käsittelyssä Rotin johtoryhmässä joulukuussa. Kokouksessa päätettiin jatkaa aikataulua vuodella ja budjettia kasvatettiin noin 5 M€:lla. Uuden suunnitelman mukaan Roti otetaan tuotantokäyttöön maaliskuussa 2020 ja hankkeen kokonaisbudjetti on 26,87 M€.

URA

URA IT-hanketta jatkettiin vuonna 2017 suunnitelman mukaisesti. Uljas-kehityspaketteja toimitettiin neljä. Toimittaja kasvatti resurssejaan toimituskykyä kasvattaakseen. Ulosoton sähköisen asiointin toteutusprojekti aloitettiin ja lopetettiin aikataulussa, budjetissa ja tavoitteiden mukaisesti. Kehitystä jatketaan vuonna 2018, ohjelmistokehitysmallina on agile. Arkkitehtuurityön osalta toimia jatkettiin suunnitelmien mukaisesti.

Alkuvuonna maksuliikkeen määrittelytyö viivästyi, joka kumuloitui loppuvuoteen kuormittumisena, sekä laatu- ja aikatauluriskeinä Uljas-kehitykseen. Paineista selvittiin ja vuoden lopussa toimitettiin toimiva maksuliikkeen Uljas-versio. Samalla kehitettiin toimittajan ohjelmistokehitysmallia, toiminnan ja IT:n yhteensovittamista käyttöönotoissa ja tarkempaa koordinoitua käyttöönottojen projektinhallintaa. Myös testaukseen hankittiin osaamista ja testausprosessin kehittämistä jatketaan vuonna 2018. Uno-järjestelmän korvaajan hankintaprosessi viivästyi, koska suora tarjontaa ei löytynyt markkinakartoituksissa. Lisäksi hankinnan muotoilu oli tavallista vaativampi tehtävä, jotta voitaisiin taata onnistunut lopputulos sekä laadullisesti että elinkaarikustannusten suhteen.

2017 oli URA IT-hankkeen kannalta tärkeä vuosi, ja Uljas-maksuliikepaketin toimittaminen oli merkittävä ja haasteellinen tehtävä. Hankkeen aikana toiminnoista ja prosesseista on opittu uutta, ja parannukset tulevat näkemään toiminnassa myös hankkeen jälkeen.

eORK

eORK-hankkeessa vuoden 2017 tehtäviin kuului kohdearkkitehtuurin luominen sekä ulosoton verotusperintäliittymän toteuttaminen. Kohdearkkitehtuuri valmistui sekä suunnitellun aikataulun että budjetin mukaisesti. Varsinainen ulosoton verotusperintäliittymä saatiin valmiiksi suunniteltua nopeammin ja myös kustannukset jäivät alle budjetoidun. Tämän vuoksi projektiin lisättiin tuottavuutta kasvattava velkajärjestelyn sähköisen käsittelyn mahdollistaminen. Tämä osuus vietiin tuotantoon 10.1.2018, muutama päivä suunniteltua myöhemmin.

Kustannus-hyöty -analyysissä ulosoton verotusperintäliittymän hyödyiksi vuodelle 2017 oli arvioitu 200 000 euroa. Perintään lähetetyistä asioista ja summista saatiin kuitenkin perittyä ja tuloutettua valtiolle yli kolme miljoonaa euroa. Velkajärjestelyn sähköistämisen tuottavuusvaikutus on arvioitu olevan n. 1,5 htp. Säästynyt henkilötö on jo kohdistettu tuottavimpiin tehtäviin ORK:ssa.

SAMPO-projekti

Hankkeiden (AIPA, HAIPA ja URA) yhteisen sähköisen portaalin kehitystyö käynnistyi helmikuussa. Toimittajaksi valittiin kilpailutuksen kautta CGI. Ensimmäiset yhteiset palvelut sekä sähköisen asioinnin pilottitoteutus valmistuivat kesän aikana ja tuotantovalmius saavutettiin vuoden loppuun mennessä. Projekti jatkuu yhteisten palvelujen tarvekartoituksilla, esille nostettujen tarpeiden täyttämällä ja asiointipalvelujen käyttöönottojen tukemisella.

Kansalais- ja viranomaispalvelut / Täytäntöonpanotehtävät

Rikoslain 10 luvun 11 §: n mukaisten korvaushakemusten (ns. WinCapita-juttu) käsittelyprosessia varten saatiin kesäkuun alkuun mennessä rekrytoitua kaksi rikoshyötyasiantuntijaa sekä yksi täytäntöonpanoasiantuntija, joiden palkkaamiseen oli saatu määrärahat. Koska ehdotetun viiden lisähenkilön sijasta saatiin palkattua vain edellä tarkoitetut kolme henkilöä, täytäntöonpanoryhmästä irrotettiin osittain yksi täytäntöonpanoasiantuntija käsittelemään korvaushakemuksia.

Britanniasta saatiin vasta keväällä 2017 hyväksyntä oikeusapupyynnön laajentamiseen niin, että Britannia antoi suostumuksen siihen, että rikosjutun käsittelyä varten saatuja Money Bookers-pankin tilitietoja saadaan käyttää hyödyksi myös ORK:ssa vireillä olevien korvaushakemusten ratkaisemiseksi. Luvan saamisella on merkittävä vaikutus siihen, että ORK:ssa voidaan todentaa korvauksenhakijoiden saatavien perusteen oikeellisuus ja korvattava rahamäärä. Keskusrikospoliisin tutkijat kävivät perehdyttämässä ORK:n henkilöstöä oikeusapupyynnön perusteella saadun aineiston käsittelyyn. Niitä hakijoita, joiden osalta oikeutta korvauksen saamiseen ei voida käytettävissä olevan selvityksen perusteella kokonaan todentaa, tulee kuulla hallintomenettelylain mukaisesti. Kuulemiskirjeiden lähettäminen voitiin aloittaa syksyllä, kun Britanniasta saatu aineisto oli saatu käytettäväksi.

Kuluneen vuoden aikana tehtiin WinCapita-asian takia Oikeusrekisterikeskuksen toimintaa koskevat kantelut sekä eduskunnan oikeusasiamiehelle että oikeuskanslerille. Kanteluiden johdosta annettiin perusteelliset selvitykset ja ratkaisuisaan lainvalvontaviranomaiset totesivat, että Oikeusrekisterikeskus ei ole menetellyt Wincapita-asiaa käsitellessään virheellisesti eikä asian käsittely ole viivästynyt. Wincapita-tapaukseen liittyvää asiaa Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa ei ole vielä ratkaistu.

WinCapita-juttuun perustuvia korvaushakemuksia on tullut vuoden 2017 loppuun mennessä 1 397 kappaletta ja korvausvaatimusten rahamäärä on 28,7 miljoonaa euroa. Menettämisseuraamuksia on jutussa tuomittu 63,2 miljoonan euron arvosta ja tästä määrästä on saatu perittyä 30,7 miljoonaa euroa. Oikeusrekisterikeskus on jo käsitellyt noin 600 korvaushakemusten täydennyspyyntöä.

Edellisessä ORK:n toimintakertomuksessa on yksityiskohtaisesti selvitetty verkkoviestin poistamis- ja hävittämismääräysten täytäntöönpanoon liittyviä ongelmia. Tämä lausuma aikaisemmassa toimintakertomuksessa ei vuoden 2017 aikana aiheuttanut toimenpiteitä oikeusministeriössä, mutta vuoden lopussa Valtakunnansyyttäjänvirastosta otettiin asian johdosta yhteyttä Oikeusrekisterikeskukseen. Valtakunnansyyttäjänviraston, Valtakunnanvoudinviraston ja ORK:n kesken sovittiin pidettäväksi verkkoviestin poistamis- ja hävittämismääräysten täytäntöönpanoa koskeva neuvottelu alkuvuodesta 2018.

Rekisterinpitotehtävät

Viranomaiskyselyiden digitalisointia edistettiin edelleen kehittämällä valtion yhteiseen integraatiopalveluun julkaistavaa rikos- ja sakkorekisterien kyselyrajapintaa yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja Maahanmuuttoviraston kanssa. Rekisterirajapinta julkaistiin ja otettiin tuotantokäyttöön maaliskuussa 2017. Rekisterirajapinta on käyttöön otostaan lukien toiminut luotettavasti ja on vähentänyt merkittävästi ORK:ssa tehtävää manuaalista rekisterien tarkastustyötä. Sakkorekisteriin kohdistuneita kyselyitä on toteutettu rajapinnan kautta maaliskuusta 2017 lukien 39 500 kpl. Rikosrekisterikyselyiden osalta tilastoa kehitetään, eikä tarkkaa lukua ole saatavilla. Määrän arvioidaan olevan samaa luokkaa kuin sakkorekisterikyselyiden.

Hankintadirektiivien mukaiset ja hankintamenettelyä koskevat lainsäädäntöuudistukset tulivat voimaan 1.1.2017. Hankintamenettelyn uudistumisen ja samaan aikaan voimaan tulleen rikosrekisterilain muutoksen myötä rikosrekisteristä luovutetaan tietoja tarjouskilpailun voittaneen yhteisön vastuuhenkilöistä esitettäväksi hankintayksiköille. Rikosrekisteriotteita luovutettiin hankintamenettelyä varten vuoden aikana 14 200 kpl. Lakien voimaantulon jälkeen Rikosrekisteriryhmää on työllistänyt otteiden luovuttamisen lisäksi hankintayksiköiden ja erityisesti tarjoajayritysten neuvonta rikosrekisteriotteiden luovutusmenettelyssä. Työ- ja elinkeinoministeriö julkaisi rikosrekisteriotteiden käsittelyä koskevan ohjeen huhtikuussa ja tämä osaltaan vähensi tiedustelujen määrää. Vuoden aikana Oikeusrekisterikeskukseen tuli rakentavaa palautetta hankintamenettelyn toimivuudesta rikosrekisteriotteiden tilaamiseen ja käsittelyyn liittyen. ORK on osallistunut valtionvarainministeriön hankintamenettelyyn liittyvään esiselvitykseen rikosrekisteriotteiden käsittelyprosessin sähköistämisestä. Tavoitteena on kehittää otteiden käsittelyprosessi mahdollisimman sujuvaksi ja tietoturvalliseksi kaikille osallisille.

eNEST -projekti

Oikeusrekisterikeskus osallistui vuoden 2017 aikana Hanselin johtamaan ja EU komission Verkkojen Eurooppa -välineen rahoittamaan hankintojen viranomaistarkastusten digitalisointiprojektiin. Projektiin osallistuivat Hansel Oy, KL Kuntahankinnat, Vero ja Oikeusrekisterikeskus. Projektin aikana ORK:n Rekisteritietojärjestelmästä julkaistiin liityntäpalvelin kansalliseen palveluväylään, jota kautta on mahdollista saada sähköisessä muodossa hyväksyttävää käyttötarkoitusta varten tietoja konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä, liiketoimintakieltorekisteristä ja velkajärjestelyrekisteristä. Projekti päättyi joulukuussa 2017.

IRIS -projekti

Hallitus antoi eduskunnalle esityksen (HE 12/2017 vp) lakimuutoksista, joita EU:n uusi maksukyvyttömyysasetus (EU 2015/848) edellyttää. Yksi keskeinen uudistus koskee ORK:n rekisterinpidossa olevien maksukyvyttömyystietoja sisältävien rekisteritietojen saattamista avoimeen tietoverkkoon. Rekisteritiedon julkaisua koskeva uudistus koskee konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriä sekä velkajärjestelyrekisteriä siltä osin, kun järjestellään yksityishenkilön elinkeinotoiminnassa syntyntä velkaa. Uudistuksen tarkoituksena on helpottaa velkojien tiedonsaantia sekä saatavien ilmoittamista rajat ylittävissä tilanteissa.

Rekisteritiedon julkaisua varten ORK:ssa on perustettu syksyllä 2017 IRIS-projekti, jonka tarkoituksena on toteuttaa rekisteritietojen julkaisu avoimeen tietoverkkoon 26.6.2018 mennessä ja edelleen Euroopan oikeusportaalien <https://e-justice.europa.eu> avulla 26.6.2019 mennessä. ORK:n lisäksi projektiin osallistuu Konkurssiasiamiehen toimisto.

Tiedonhallintapalvelut

Tiedonhallintapalvelut-ryhmän asiantuntijat osallistuivat aktiivisesti vuoden 2017 aikana tiedonhallintaa säänteleviä säädösmuutoksia koskevien viraston lausuntojen valmisteluun ja laadintaan. Lausunnot käsittelivät esimerkiksi tiedonhallintalainsäädännön kokonaisuudistusta, EU:n tietosuojan kokonaisuudistusta sekä valtakunnallista tietojärjestelmälakia.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet

Sähköinen asiointi ja palvelut ovat asiakaslähtöisiä

Sähköinen asiointi

VM:n myöntämän tuottavuusrahoituksen turvin käynnistetään eORK-hanke, jolla edistetään sähköistä asiointia ORK:n järjestelmissä (mm. Kansalaisen asiointitili). Viranomaistoiminnan rekisterinpidossa oleviin rekistereihin ja tietojärjestelmiin liitetään sähköinen asiointi kansalaisille, yrityksille ja yhteisöille sekä viranomaisille. Rekisteriotihakemukset ja tietopyynnöt sekä maksuaikahakemukset ja saldotodistuspyynnöt hoidetaan sähköisen asiointin avulla.

Toteuma: Toteutui.

Oikeusturva ja rikosvastuu toteutuvat tehokkaasti

Lokienhallinnan kartoitus

- Varmistetaan, että tietojärjestelmät ovat turvallisia ja valvottavissa olevia. Järjestelmien käyttöön on rakennettu helppokäyttöinen ja toimiva lokienhallintapalvelu.

- Tuotannossa olevien järjestelmien liittämistä soveltuvin osin lokituspalveluun kartoitetaan kustannukset ja hyöty sekä elinkaari.

Toteuma: Toteutui osittain.

Lokienhallinnan viitearkkitehtuuri ja lokiohje ohjaavat keskitetyn hallintapalvelun käyttöön. Keskitetty lokijärjestelmä on toteutettu ja toimii tuotannossa. Ensimmäiset järjestelmät on liitetty keskitettyyn lokijärjestelmään ja suunnitelma seuraavien järjestelmien liittämiseksi on olemassa. Tuotannossa olevien järjestelmien liittäminen tapahtuu näiden aikataulujen mukaisesti.

Menettämisseuraamusten ja vahingonkorvausten yhteensovittaminen

- Rikoslain 11 §:ään perustuvien, erittäin työläiden ja aikaa vievien vahingonkorvaushakemusten käsittelyä jatketaan tehtävälle myönnettyjen resurssien puitteissa.

Toteuma: Toteutui.

Täytäntöönpanoasioiden lisääntymiseen varautuminen

- Varaudutaan 1.12.2016 voimaan tulleen uuden sakkomenettelylain aiheuttamiin muutoksiin sekä poliisiin lisääntyvän liikenteen kameravalvonnan aiheuttamaan täytäntöönpanoasioiden kasvuun. Poliisin arvion mukaan täytäntöön pantavien rikesakkojen määrä voi lisääntyä jo vuonna 2017 jopa 150 000 kpl:lla.

- Asiakaspalvelun osalta varaudutaan lisääntyviin asiakasyhteydenottoihin. Asiakaspalvelua kehitetään mm. lisäämällä sähköistä asiointia, uudistamalla viraston kotisivut ja hakemalla uusia tapoja hoitaa tehtävä, esim. chat. Myös asiakaspalveluun kohdistettujen resurssien määrää sekä ryhmien välistä tehtäväjakoja tarkastellaan.

Toteuma: Toteutui osittain.

Sakkomenettelylaki tuli voimaan 1.12.2016. Lain ensimmäisenä voimassaolovuotena sen soveltaminen ei ole ollut täysimääräistä. Viraston asiakaspalvelun kehittämisryhmä on hakenut uusia toimintatapoja asiakkuuspäällikön johdolla, mm. valmistellut chatin käyttöönottoa.

Tietoturva-auditoinnit

- Toteutetaan tietoturva-arvioinnit ja -auditoinnit laaditun vuosisuunnitelman mukaisesti

Toteuma: Toteutui osittain.

Tietoturva-arviointeja toteutettiin pääosin vuodelle 2017 suunniteltujen mukaisesti. Hankkeiden ja tietoturva-arviointien aikatauluista johtuen osa arvioinneista siirrettiin kokonaan toteutettavaksi tai niiden toteuttamista jatketaan vuonna 2018. Tietoturva-arviointien aikataulutamisessa on parannettavaa.

Tuetaan oikeushallinnon uudistumista kehittyvillä tietojärjestelmillä

Tuetaan digitaalisia hankkeita ORK:n roolin ja palvelusopimusten mukaisesti

Toteuma: Toteutui.

Vahvistetaan ORK:n asemaa rekisterinpito- ja tiedonhallintaviranomaisena

Hallinnonalan tiedonhallinta

Laaditaan yhdessä ministeriön kanssa suunnitelma hallinnonalan tiedonhallintatehtävien keskittämisestä Oikeusrekisterikeskukseen. Muodostetaan yhteinen käsitys tehtävien keskittämisen aikataulusta ja niiden resursoinneista.

Toteuma: Ei toteutunut.

Tarvittavien linjausten puuttuessa suunnitelmaa ei saatu laadittua vuoden 2017 aikana. ORK tulee laatimaan vuoden 2018 aikana ministeriölle esityksen siitä, millä tavalla ja missä määrin tiedonhallintaan liittyviä tehtäviä voitaisiin hallinnonalalla keskittää ORK:lle.

Luokittelupäätös

Oikeusrekisterikeskus osallistuu hallinnonalaan koskevan luokittelupäätöksen täytäntöönpanoon.

Toteuma: Toteutui.

4 Toiminnallinen tehokkuus

Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot

ORK	Toteuma	Toteuma	Toteuma
	2015	2016	2017
Henkilöstökulut	6 657 963	7 231 948	7 814 090
Vuokrat	693 838	546 456	496 533
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		65 668	78 955
Palvelujen ostot		1 531 252	1 074 517
Muut menot	1 033 367	53 147	37 518
Kalusteet			79 778
ORK:n ICT-menot	3 227 455	2 699 155	3 248 924
Rahoitustuotot ja -kulut		21 144	720
Menot yhteensä	11 612 624	12 148 770	12 831 035
Nettoutettavat tulot (ICT-palvelumaksut)	-4 847 716	-5 212 556	-5 012 472
Nettoutettavat tulot (viranomaistoiminnan tuotot)	-2 492 587		-25 276
Tulot yhteensä	-7 340 303	-5 212 556	-5 037 748
Budjetista rahoitettava osuus	4 272 321	6 936 214	7 793 287
budjetti	3 359 000	6 941 000	7 801 000
lisämääräraha	100 000	349 000	500 000
jakamaton/siirtyvä osuus	840 000	46 679	400 465
tuottavuusmääräraha / EU-rahoitus	20 000		302 198
Rahoitus yhteensä	4 319 000	7 336 679	9 003 663
Siirretään seur vuodelle	46 679	400 465	1 210 376

Tietojärjestelmät ovat käyttäjäystävällisiä ja tukevat toimintaa

Käytetään tietojärjestelmähankkeissa käyttöliittymä- ja käytettävyyssiantuntijoita
Toteuma: Toteutui.

Kokonaisarkkitehtuuria noudatetaan ja yhteisiä alustoja hyödynnetään

Yhteisten palveluiden käyttö

Edistetään isoissa hankkeissa hallinnonalan ja valtion yhteisten palveluiden käyttöönottoa, kuten arkkitehtuuri- ja elinkaariajattelua sekä kansallista palveluväylää ja asiointitiliä.

Hankitaan ja ylläpidetään tietoa valtion yhteisistä palveluista. Ohjataan arkkitehtuuriperiaatteiden mukaisesti järjestelmien suunnittelua ja rakentamista siten, että käytetään yhteisiä palveluita tarkoituksenmukaisella tavalla. Kehittämisvaiheeseen sisältyvässä määrittelyssä huomioidaan mahdollisuuksien mukaan tietojärjestelmän ylläpidettävyyttä ja suunnitellun elinkaaren aikaisia kustannuksia.

Toteuma: Toteutui.

Hallinnonalan sisäinen ja poikkihallinnollinen yhteistyö ja kehittäminen lisäävät toiminnan vaikuttavuutta

Arkistoinnin keskittäminen

Selvitetään arkistoinnin keskittämiseen liittyvät tehtävät ORK:n osalta ministeriön tekemien linjausten pohjalta. Selvitetään hallinnonalan arkistoinnin keskittämiseen liittyvät tehtävät AIPA- ja HAIPA-hankkeessa rekisterinpidon osalta. Selvitetään, mitä tuomioistuinten arkistointiin liittyviä tehtäviä siirtyy ORK:lle.

Toteuma: Ei toteutunut.

Tarvittavien linjausten puuttuessa selvitystä ei saatu laadittua vuoden 2017 aikana. ORK tulee laatimaan vuoden 2018 aikana ministeriölle selvityksen siitä, millä tavalla ja missä määrin arkistointiin liittyviä tehtäviä voitaisiin hallinnonalalla keskittää ORK:lle.

Varmistetaan hyvät luottamussuhteet tilaajiin

Selkiytetään edelleen ICT-palvelutuotannon tehtäviä, rooleja ja vastuita eri yhteistyöfoorumeilla niin tilaajien kuin toimittajien kanssa. Huolehditaan riittävästä asiakasosaamisesta asiakas-rajapinnassa sekä suunnitelmallisesta ja laadukkaasta asiakkuudenhoidosta.

Toteuma: Toteutui.

Kehitetään ja uudistetaan ORK:n organisaatiota sekä vahvistetaan sisäistä toiminnanohjausta

Henkilöressurssien joustava käyttö

- Varmistetaan, että henkilöstön osaaminen on joustavasti käytössä kaikkiin viraston tehtäviin.
- Organisaation uudistamisen yhteydessä tietojärjestelmiin liittyvät jatkuvat palvelut, tekninen tuki ja hankkeet kytketään lähemmäksi toisiaan.
- Lisätään sisäistä liikkuvuutta: mm. lyhytaikainen ruuhka-apu yksiköiden välillä, työryhmiin ja projekteihin osallistuminen. Aloitetaan rekrytoinnit pääsääntöisesti sisäisen liikkuvuuden vaiheella.
- Viranomaispalvelut -toimialalla organisoidaan toimialan uudet tiedonhallintatehtävät ja varaudutaan lisääntyvien täytäntöönpanotehtävien hoitamiseen.
- Tiedonhallintatehtävien hoitamista varten perustetaan uusi ryhmä, jonka tehtävät ja resurssit määritellään.

Toteuma: Toteutui.

Johtamisjärjestelmä

- Huolehditaan organisaatiouudistuksen yhteydessä päivitetyn johtamisjärjestelmän käyttöönotosta.
- Tarkastellaan dokumentoidun johtamisjärjestelmän ja prosessien toimivuutta säännöllisesti. Kehitetään johtamisjärjestelmää ja prosesseja havaintojen pohjalta. Dokumentoidaan muutokset.

Toteuma: Toteutui.

Viraston laatutoiminnan käynnistäminen

Organisaation kehittämisen yhteydessä käynnistetään toimenpiteet käytössä olevien menetelmien ja toimintaperiaatteiden yhdenmukaistamiseksi soveltuvin osin nykyisen kypsyystason tunnistamiseksi ja toiminnan kypsyystason nostamiseksi.

Toteuma: Toteutui.

Noudatetaan tietojärjestelmien kehittämisessä ja hankkeissa sovittuja toimintamalleja

Hanketoiminnan kehittäminen

Hanketoimistojen ja ORK:n työnjakojen täsmäntäminen, käyttöönottoprosessin kokonaisuuden edistäminen, sisältää mm. koulutuksen sekä yhteisten palveluiden kehittämisen toimintamallit. ORK tukee hanketoimistoja hankkeiden välisessä koordinoinnissa ja yhteisessä viestinnässä. IT-hankkeiden koordinointia täsmennetään arkkitehtuuriin ja yhteisiin palveluihin liittyvissä asioissa. Koulutetaan ORK:n ja sidosryhmien henkilöstöä projektihallintakäytäntöihin. Liitetään koulutukseen myös arkkitehtuuri- ja tietoturvanäkökulma.

Toteuma: Toteutui osittain.

Hanketoimistojen ja ORK:n työnjakoa on täsmennetty ja IT-hankkeiden koordinointia on kehitetty huomattavasti. Useimmissa hankkeissa on otettu SAFE-toimintamallia käyttöön ja tähän liittyen on tarjottu koulutusta ja sertifioitu osaajia. ORK on hankkinut toimintopisteisiin liittyvää Scope Manager -osaamista hankkeiden laajuuden arvioinnin tueksi. Tietojärjestelmien käyttöönottoprosessin kehittäminen on käynnistynyt ylläpitomallin kehittämisen esiselvityksellä ja työ jatkuu vuonna 2018.

ORK on tukenut hankkeita hankkeiden välisessä koordinoinnissa käynnistämällä syksyllä IT-hankkeiden koordinointitoiminnon, jonka avulla hankkeiden kokemukset ja tietotarpeet välittyvät toisille hankkeille. IT-hankkeiden koordinoinnin avulla varmistetaan, että hankkeet eivät tee päällekkäistä työtä esimerkiksi menetelmiin liittyen. Lisäksi tavoitellaan IT-hankkeisiin liittyvien hyvien käytäntöjen leviämistä hallinnonalalla.

Kansalais- ja viranomaispalvelut -toimialan tuottamien palveluiden käsittelyajoille asetetut tavoitteet

Rikostaustaotihakemukset: 7 työpäivää hakemuksen saapumisesta.

Toisen EU-jäsenvaltion kansalaisen ollessa kyseessä, kysytään rikosrekisteritiedot myös kansalaisuusjäsenvaltiosta ja käsittelyaika on seitsemän + kymmenen työpäivää.

Maksuaikahakemukset: 2 viikkoa hakemuksen saapumisesta.

Viisumin, työluvan tai muun vastaavan hakemista varten, ulkomaan viranomaiselle esittämistä varten tehdyt otehakemukset: 4 työpäivää hakemuksen saapumisesta.

Velkajärjestelyrekisteri, konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteri, liiketoimintakieltorekisteri ja eläintenpitokieltorekisteri otehakemukset: saapumispäivän lisäksi 1 työpäivä.

Toteuma: Toteutui.

Toiminta ja talous ovat tasapainossa ja yhteensovitettu strategisten linjausten pohjalta

Taloussuunnitteluprosessin tarkentaminen

- Tiivistetään sisäistä yhteistyötä sekä yhteistyötä ministeriön kanssa taloussuunnittelussa, tarkennetaan vastuut organisaatiouudistuksen yhteydessä ja kehitetään edelleen suunnitteluvälinettä.

- Toteutetaan yhteistyössä ministeriön kanssa taloudellisen tilanteen vakauttamista koskeva suunnitelma ja käynnistetään suunnitelmassa edellytetyt toimenpiteet.

- Talouden päätöksentekoa ja seurantaa terävöitetään eriyttämällä viraston ICT-rahastusta muista menoista varmistamalla samalla siirtyvän määrärahan kasvattamisen ja riittävän tason muodostamisen kehyskauden loppuun mennessä.

- Aikataulutetaan pitkän tähtäimen suunnitelmien toimenpidesuosituksia suunnittelukaudelle sekä tarvittavat rahoitustoimenpiteet.

Toteuma: Toteutui.

Hankintaosaaminen

- Huolehditaan hankintatoimen osaamisesta ja resursoinnista. Sopimuksia kehitetään sisällöllisesti niiden uusimisen yhteydessä.

- Otetaan käyttöön Hankinnasta maksuun -hankkeen parhaat käytännöt kehysäästön toteuttamiseksi. Automaation piirissä olevien ostolaskujen osuutta pyritään nostamaan.

- Lisätään hankintatoimen suunnitelmallisuutta.

Toteuma: Toteutui osittain.

ORK:n hankintatoimi oli aliresursoitu jälkimmäisellä vuosipuoliskolla henkilöstön irtisanoutumisten vuoksi. Tilannetta on paikattu määräaikaistuksilla, sisäisin siirroin ja ostopalvelulla. Sopimuksia on saatu kehitettyä sisällöllisesti. Hankinnasta maksuun -hankkeen parhaat käytännöt tulevat käyttöön Handi-hankkeen myötä vuonna 2019. Hankintatoimen suunnitelmallisuus tulee lisääntymään uuden hankintastrategian jalkauttamisen myötä.

Toimitilat

- Suunnitellaan OM:n johdolla yhdessä Senaatin kanssa turvalliset, terveelliset ja toimivat tilat. Koko henkilöstö otetaan mukaan jo suunnitteluvaiheessa.

- Toteutetaan muutto 1.10.2017.

Toteuma: Toteutui.

Kirjanpitoyksikkömuutos

Varmistetaan uusien menettelyjen toimivuus ja säädöstenmukaisuus yhteistyössä OM/TALY ja Palkeet.

Toteuma: Toteutui.

Toiminta on kustannustehokasta

Jatkuvan palvelun kustannustehokkuus

- Uusitaan toimittajasopimukset tavoitellen edullisempia ehtoja.

Toteuma: Toteutui osittain.

IT-palvelutuotannon toimittaja-vuosisopimuksia yhtenäistettiin ottamalla käyttöön ORK:n oma mallipohja. Sopimuksia uudistettiin laadullisesti sisällön osalta hinnoittelua monipuolistamalla, yleisiä ehtoja kehittämällä, parantamalla toimittajan henkilötöyön ja osaamisen läpinäkyvyyttä ja sitoutuneisuutta sekä ajantasaistamalla turvallisuusehtoja. Toimittajasopimusten kehitystyötä jatketaan.

4.1 Toiminnan tuottavuus

ORK:n ict-palvelutoiminnan tuottavuuden tunnusluvut			
	v 2015	v 2016	v 2017
Ylläpidettävien tietojärjestelmien / palveluiden määrä	67	68	70
Ratkaistut sovellustukipyynnöt	10562	23212	23238
Jakuvien palveluiden kokonaiseurojen suhde hallinnonalan työasemamäärään	777	747	776
Kehittämispalveluiden kokonaiseurojen suhde hallinnonalan työasemamäärään	557	593	592
Projektipalveluiden kokonaiseurojen suhde hallinnonalan työasemamäärään	1022	1171	1761

Täytäntöönpanijain saatavien (kpl) suhde henkilötövuosiin.	Toteuma 2015	Toteuma 2016	Toteuma 2017
Tuottavuus	26 077 saatavaa / htv	24 277 saatavaa / htv	28 354 saatavaa / htv

Luovutettujen rekisteritietojen (kpl) suhde henkilötövuosiin.	Toteuma 2015	Toteuma 2016	Toteuma 2017
Tuottavuus	33 113 Luovutettua tietoa / htv	38 717 Luovutettua tietoa / htv	42 293 Luovutettua tietoa / htv

4.2 Toiminnan taloudellisuus

ORK:n ict-palvelutoiminnan taloudellisuuden tunnusluvut			
	v 2015	v 2016	v 2017
ORK:n IT-palvelutoiminnan henkilötöyön laskennallinen keskihinta €/htp	423	455	421
IT-palvelutoiminnan suhde ORK/ulkoiset palvelutoimittajat %	9/91	10/90	10/90
Jatkuvien palveluiden kokonaiseurojen suhde ORK:n jatkuvien palveluiden henkilötöyöhön	2 496	2 407	1 939
Kehittämispalveluiden kokonaiseurojen suhde ORK:n kehittämispalveluiden henkilötöyöhön	1 960	1 828	1 481
Projektipalveluiden kokonaiseurojen suhde ORK:n projektipalveluiden henkilötöyöhön	3 069	2 310	3 639

Täytäntöönpanokustannusten suhde saatavien lukumäärään.	Toteuma 2015	Toteuma 2016	Toteuma 2017
Taloudellisuus	4,42 e /saatava	4,34 e /saatava	3,62 e /saatava

Rekisteritietokustannusten suhde luovutusten lukumäärään.	Toteuma 2015	Toteuma 2016	Toteuma 2017
Taloudellisuus	2,72 e /luovutettu tieto	1,96 e /luovutettu tieto	1,42 e /luovutettu tieto

4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Kustannusvastaavuuslaskelma 2017

ORK:n ict-palveluiden palvelumaksut	2015	2016	2017
	(1000 euroa)	(1000 euroa)	(1000 euroa)
Tuotot			
Maksullisen toiminnan tuotot			
- maksullisen toiminnan myyntituotot	4 848	5 402	5 012

- maksullisen toiminnan muut tuotot			49 804
Tuotot yhteensä	4 848	5 402	54 816
Kustannukset			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet ja tavarat			
- henkilöstökustannukset sis. jyvitykset	3 411	3 864	3 711
- vuokrat			
- palvelujen ostot			49 733
Palkeet / myyntireskontra	10		16
Erilliskustannukset yhteensä	3 421	3 864	53 460
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset	1 467	1 537	1 352
- poistot			
- korot			
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 467	1 537	1 352
Kokonaiskustannukset yhteensä	4 888	5 401	54 812
Kustannusvastaavuus-%	99 %	100 %	100 %

Kustannusvastaavuuslaskelma 2017
ORK:n viranomaistoiminnan maksullisten
suoritteiden myynti

	2015	2016	2017	2015	2016	2017
	JO	JO	JO	LT	LT	LT
	(1000 e)	(1000 e)	(1000 e)	(1000 e)	(1000 e)	(1000 e)
Tuotot						
Maksullisen toiminnan tuotot						
- maksullisen toiminnan myyntituotot	1 258	1 017	1 077	1 166	1 301	697
- maksullisen toiminnan muut tuotot						
Tuotot yhteensä	1 258	1 017	1 077	1 166	1 301	697
Kustannukset						
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset						
- aineet, tarvikkeet ja tavarat						
- henkilöstökustannukset sis. jyvitykset	471	445	377	192	108	140
- vuokrat						
- palvelujen ostot						
SP virta ylläpito	3	2	4			
Rajsa ylläpito	48	54	54			
Rikosrekisteri ylläpito	107	91	121			
Rajsa kehitys	57	94	47			
Rikosrekisteri kehitys	89	89	166			
Rikosrekisteri alustan ylläpito	18	89	128			
Rajsa alustan ylläpito	67	67	40			

RTJ ylläpito				60	44	93
RTJ Kehitys				3	1	24
RJT alustan ylläpito				17	33	45
Tuomiorekisteri ylläpito				70	71	87
Tuomiorekisteri kehitys				23	23	
Tuore alustan ylläpito				206		103
Tuomiorekisteri sähköinen asiointi					206	140
Palkeet / myyntireskontra	122	127	168	294	163	69
Erilliskustannukset yhteensä	982	1 058	1 105	865	649	701
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista						
- tukitoimintojen kustannukset						
- poistot	37	62	112	89	0	0
- korot	0	1		1	0	0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	37	63	112	90	0	0
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 019	1 121	1 217	955	649	701
Kustannusvastaavuus-%	123 %	91 %	88 %	122 %	200 %	99 %

Oikeusrekisterikeskuksen IT-palvelutoiminnan kustannusvastaavuuslaskennassa on aikaisempina vuosina laskettu vain ORK:n omasta henkilöstöstä kertyneiden palvelumaksujen kustannusvastaavuutta. Ennen Kieku-muutosta myös ORK:n omiin järjestelmiin kohdistettu henkilöstö laskutettiin sisäisesti ja se sisältyi laskelman maksullisen toiminnan myyntituottoihin ja tukitoimintojen kustannuksiin. Kertomusvuonna omiin järjestelmiin kohdistunut henkilöstö jätettiin pois laskelmasta.

Kertomusvuonna on laskentaan otettu mukaan myös ulkopuolisilta palvelutoimittajilta ostetut palvelut. Muutos toteutettiin OM:n hallinnonalan kirjanpitoyksikkömuutoksen takia. ORK:n muuttuessa itsenäiseksi kirjanpitoyksiköksi muutettiin toimintatapaa niin, ettei ORK:lla ole enää käyttöoikeutta tilaajiensa toimintamomentteihin, vaan ORK laskuttaa tilaajilta myös ulkopuolisilta palvelutoimittajilta ostamansa palvelut.

Oikeusrekisterikeskuksen julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus on 88 %. Kustannuslaskenta on tarkentunut ja mm. Valtorin laskutuksesta on saatu eriytettyä järjestelmien alustojen kustannukset paremmin. Liiketaloudellisten tietoluovutusten hintoja korjattiin vuonna 2017 vastaamaan paremmin aiheutuneita kustannuksia. Kustannusvastaavuus oli kertomusvuonna 99 %.

5 Tuotokset ja laadunhallinta

5.1 Suoritteiden määrät

IT-palvelutuotannon palvelusopimukset	Arvioidut kustannukset	Arvioidut kustannukset	Arvioidut kustannukset	Toteuma	Arvio henkilöstöstä	Toteuma
	2017	2017	2017	2017	2017	2017
	€	€	€	€	htv	htv
	Valtori	ORK	Yhteensä	Yhteensä	ORK	ORK
Korkein oikeus	188 973	86 886	275 859	231 276	0,22	0,22
Korkein hallinto-oikeus	284 873	233 161	518 034	386 745	0,81	0,47
Oikeusapu ja Yleinen edunvalvonta	2 559 980	2 350 563	4 910 543	4 971 374	5,54	5,99
Valtakunnansyyttäjänvirasto	1 021 776	899 859	1 921 635	1 939 211	2,58	2,88
Ministeriö	1 271 628	5 003 391	6 275 019	5 379 622	3,25	4,76
Oikeusrekisterikeskus	1 075 380	3 344 452	4 419 832	4 027 418	8,33	11,6
Vaalit	660 000	3 045 000	3 705 000	4 299 419	7,17	8,79
Valtakunnanvoudinvirasto	2 914 621	5 003 210	7 917 831	6 741 271	7,67	9,16
Tuomioistuimet	8 000 153	19 393 334	27 393 487	19 415 643	36,57	28,68
Rikosseuraamuslaitos	5 192 126	6 939 269	12 131 395	11 164 279	11,68	12,17
Yhteensä	23 169 510	46 299 125	69 468 635	58 556 258	83,82	84,72

REKISTEREISTÄ LUOVUTETUT TIEDOT

Tilastopäivä: 31.12.2017

	2013	2014	2015	2 016	2 017
	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl
Rikosrekisteri					
Rikostaustaotteet					
- maksulliset	59 160	58 120	53920 *)	59250 *)	61 660
- maksuttomat	21 890	17 900	14 430	arvio) 23640	24 980
Rikosrekisteriotteet					
Maksulliset (yksityiset)	7 930	9 170	9720 *)	10500 *)	10 460
Maksulliset (viranomaiset)	26 270	27 040	26 090	23 300	
- henkilöiden lkm joista kysely tehty	Erittely aloitettu 2017				11 830
- annettujen otteiden lkm joista annettu merkintöjä sisältävä ote					1 250
<i>Massaluovutukset (PV)</i>	77 569	76 900	76 700	76 160	77 960
<i>Hankintamenettely</i>					14 200
Sakkorekisteriotteet					
Maksulliset (viranomaiset)	21 990	22 790	20 748	19 270	9 490

- henkilöiden lkm	Erittely aloitettu 2017				8 240
- annettujen otteiden lkm					1 250
Maksuttomat					
- sähköisen palvelun kautta viranomaisille					39 500
Massaluvutukset (PV)	77 569	76 900	76 700	76 160	77 960
Tuomiorekisteri					
Massaluvutukset	668110	592 770	503 990	561 210	575 080
RTJ (Lt, Ky, Vj, Epk)					
- maksulliset otteet	5 810	6 660	6 440	6 770	5 950
- maksuttomat otteet	5 630	3 320	2 930	3 200	2 340
Massaluvutukset		102 080	74 490	99 700	
- Liiketoimintakieltorekisteri	Erittely aloitettu 2017				980
- Velkajärjestelyrekisteri					28 750
- Konkurssi- ja yrityssaneerausrek.					35 420
Muut liiketaloudelliset suoritteet		11 080	16 250	13 450	12 260
- Ork tuntityö (tunnit)	Erittely aloitettu 2017				70
- muut suoritteet					12 190

TÄYTÄNTÖÖNPANON
TEHOKKUUS

Tilastopäivä: 31.12.2017

Ratkaisulaji		2013	2014	2015	2016	2017
Tuomiolauselmasakot (TL)	Tuomittu kpl	40 290	39980	36500	34440	33550
	Valmiit kpl	35 320	26580	17100	16150	14370
	Valmistumis %	88	66	47	47	43
TL muut asiat	Tuomittu kpl	33 120	35580	34400	33230	31950
	Valmiit kpl	16 920	14720	11000	10410	9430
	Valmistumis %	51	41	32	31	30
Rangaistusmääräyssakot (RM) *)	Tuomittu kpl	179 130	164410	166 800	144940	8580
	Valmiit kpl	138 620	122660	111 500	98330	6840
	Valmistumis %	77	75	67	68	80
RM muut asiat *)	Tuomittu kpl	19 890	18300	19800	24920	1240
	Valmiit kpl	15 990	14650	14300	18410	1010
	Valmistumis %	80	80	72	74	81
Rikesakkoasiat (RS) *)	Tuomittu kpl	253 730	261160	203 500	223550	300
	Valmiit kpl	242 840	248240	185 900	202260	210
	Valmistumis %	96	95	91	90	70

Rikosvahinkoasiat (RV)	Tuomittu kpl	4 020	3580	10 100	4533	4590
	Valmiit kpl	940	540	390	728	580
	Valmistumis %	23	15	4	16	13
Muuntorangaistusasiat (MR)	Tuomittu kpl	7 300	7270	7480	7040	6550
	Valmiit kpl	7 060	6350	4020	4120	3610
	Valmistumis %	97	87	54	59	55
Rikesakkomääräys, sakkomenettelylain mukainen (SML)	Tuomittu kpl				2260	275130
	Valmiit kpl				490	245110
	Valmistumis %				22	89
Rangaistusmääräyssakko + korotus (SML)	Tuomittu kpl				280	37590
	Valmiit kpl				40	17260
	Valmistumis %				14	46
Sakkomääräys + korotus (SML)	Tuomittu kpl				3450	107570
	Valmiit kpl				740	79230
	Valmistumis %				21	74
Rahamääräinen menettämisseuraamus (SML)	Tuomittu kpl				20	800
	Valmiit kpl				0	340
	Valmistumis %				0	43
Rikosuhrimaksut	Tuomittu kpl				1490	82290
	Valmiit kpl				340	51010
	Valmistumis %				23	62
KAIKKI YHTEENSÄ	Tuomittu kpl	537 480	530 280	478 580	480 153	590 140
	Valmiit kpl	457 690	433 740	344 210	351 290	429 000
	Valmistumis%	85	82	72	73	73

RV asiat: Valtiokonttorin antamat päätökset, jotka siirretty Ork:n

Ei tilastoida omaisuuden menettämisasiota

*) Rikosuhrimaksu slaji 26 tilastointi aloitettu 2017

ASIAKASPALVELU

Tilastopäivä: 31.12.2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Asiakaspuhelut (kaikki)	115 380	108 890	112 870	117720	101090
- vastatut					59030
- vastaamatta jääneet					42060
Omien tietojen tarkistaminen	280	290	460	440	520
Saldotodistukset	6 420	6 250	5 410	6090	5950
MP maksuaikapäätökset	12 180	12 810	13 200	15370	16220
MP rauenneet *)	3 350	1 880	1 960	2020	1810
MP päättyneet *)	7 510	4 480	4 460	5460	6310
Velkajärjestelyasiat, aloittamiset	940	920	920	900	915

Velkajärjestelyasiat, voimassa	3 340	3 460	3 600	3800	3930

5.2 Palvelukyky ja laatu

IT-palvelutuotannon palvelukyky ja laatu	Toteuma	Toteuma	Toteuma
	2015	2016	2017
Asiakastyytyväisyys (1 – 5)	3,45	3,39	3,44
Tilaahtyytyväisyys (4 - 10) *)	7,75	8,1	8,3
Projektien asiakastyytyväisyyden yleisarvosana (4 - 10)	8,7	8,7	n/a
Versiopäivitysten arviointi (1 - 4)	2,6	2,7	3,44
Reklamaatioiden lukumäärä, tilaajat (kpl)	0	1	0
Palvelusopimusten allekirjoittaminen annetussa aikataulussa	10 %	66 %	0 %
Viranomaistoiminnan palvelukyky ja laatu (1 – 5)			
Käsittelyajat tarpeita vastaavat	4,06	3,88	3,92
Asiakaspalvelun ja neuvonnan taso	4,03	3,83	4,00
Yleinen palvelutaso	4,06	3,88	3,96

6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkilöstöön liittyvät tavoitteet

Johtamista ja esimiestyötä kehitetään suunnitelmallisesti

Toimintatapojen yhtenäistäminen

- Huolehditaan siitä, että lähiesimiestyön kehittämiseen panostetaan organisaatiouudistuksen yhteydessä.

Toteuma: Toteutui.

- Yhtenäistetään palvelunhallintaan liittyviä menetelmiä ja toimintatapoja.

Toteuma: Toteutui osittain.

IT-laadun kehittäminen sekä palvelunhallinnan menetelmien ja toimintatapojen yhtenäistäminen on otettu vuoden 2017 organisaatiouudistuksen myötä yhdeksi Tietojärjestelmäpalveluiden kulmakivistä. Menetelmien kehittämiseksi on käynnistetty useita kehittämistoimia, kuten tietojärjestelmien ylläpitomallin kehittäminen, kehittämisen tehokkuuden arviointimallin kehittäminen sekä tietojärjestelmien hankerajat ylittävän koordinoitumisen käynnistäminen.

Henkilöstö tiedostaa merkityksensä osana hallinnonala ja osallistuu omalta osaltaan viraston tavoitteiden saavuttamiseen

Tehtäväkierto

Suositaan tehtäväkiertoa sekä viraston sisällä, että muissa virastoissa.

Toteuma: Toteutui.

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT TUNNUSLUVUT taulukko

Toimintakertomuksen henkilöstötiedot 2016				
Tarkastelujoukko: Virasto, 150016 Oikeusrekisterikeskus				
	2015	2016	2017	Vuosi muutos %
1. Henkilöstöresurssit				
henkilöstömäärä	124	135	155	14,8
naiset	84	83	96	15,7
miehet	40	52	59	13,5
henkilötyövuodet	121,4	129,9	144,5	11,2
keski-ikä	47,5	46,4	44,8	-3,4
naiset	49,2	49,0	46,6	-0,6
miehet	43,9	42,3	42,1	-3,7
henkilöstömäärät ikäluokittain				
-24	1	1	4	300,0
25-34	19	24	34	41,7
35-44	31	39	47	20,5
45-54	31	30	26	-13,3
55-64	41	41	44	7,3
65-	1			
koulutustasoindeksi	5,4	5,5	5,4	-1,4
naiset	5,2	5,2	5,1	-2,5
miehet	5,9	5,9	5,9	0,3
vakinaiset	113	108	115	6,5
naiset	79	74	77	4,1
miehet	34	34	38	11,8
määräaikaiset	11	27	40	48,1
naiset	5	9	19	111,1
miehet	6	18	21	16,7
kokoaikaiset	123	130	152	16,9
naiset	83	79	93	17,7
miehet	40	51	59	15,7
osa-aikaiset	1	5	3	-40,0
naiset	1	4	3	-25,0
miehet	0	1	0	-100,0
säännöllisenä työaikana tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta, %	78,4	79,9	n/a	
palkkasumma, €/vuosi	5 715 333	6 155 582	6 750 123	9,7
josta johdon palkkasumma, €/vuosi	775 831	400 729	349 056	-12,9
tulosperusteiset lisät, €/vuosi				
josta johdon tulosperusteiset lisät, €/vuosi				
luontoisetuudet, €/vuosi				
josta johdon luontoisetuudet, €/vuosi				
henkilösivukulut, €/vuosi	1 120 982	1 072 856	1 056 467	-1,5
josta eläkekulut, €/vuosi	1 057 546	980 667	1 010 721	3,1
kokonaistyövoimakustannukset, €/vuosi	7 027 281	7 365 682	7 994 508	8,5

tehdyn työajan palkkojen %- osuus palkkasummasta	75,4	77,1	78,7	2,1
välilliset työvoimakustannukset, €/vuosi	2 719 674	2 619 149	2 680 611	2,3
välillisten työvoimakustannusten %- osuus tehdyn työajan palkoista	63,1	55,2	50,4	-8,6
henkilötövuoden hinta, €	57 873	56 696	55 326	-2,4
2. Työhyvinvointi				
kokonaistyötyytyväisyysindeksi		3,4		
lähtövaihtuvuus, %	3,4	4,8	3,2	-32,8
tulovaihtuvuus, %	4,2	1,6	8,2	239,3
työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen, % henkilöstöstä	0,8	0,0	0	0
sairauspoissaolot, työpäivää/htv	8,2	8,3	7,6	-9,3
sairaustapauksien lkm	292	301	327	8,6
3. Henkilöstöinvestoinnit				
työtyytyväisyyden edistäminen, €/htv	160	156	346,8	121,4
työkunnan edistäminen, €/htv	145	294	115,3	-60,8
koulutus ja kehittäminen, työpäivää/htv	3,1	1,6	2,8	67,2
koulutus ja kehittäminen, €/htv	1 632	497	1 087	118,6
työterveyshuolto, €/htv	366	546	455	-16,6
henkilöstöinvestoinnit yhteensä, €/htv	2 305	1 494	2 004	34,2
4. Henkilöstön arvo, €				
20.2.2017	76 712 902	88 968 237	109 859 062	22,6

7 Tilinpäätösanalyysi

7.1 Rahoituksen rakenne

Oikeusrekisterikeskus on osin nettobudjetoitu virasto. IT-palvelutoiminnan tuottojen osuus rahoituksesta oli 86 % koko viraston rahoituksesta. Palvelumaksurahoitus sisältää ORK:n oman työn laskutuksen ja ulkopuolisilta palvelutoimittajilta ostettujen palveluiden laskutuksen.

Oikeusrekisterikeskukselle myönnettiin talousarviossa toimintamomentille 25.01.05 nettomäärärahaa yhteensä 8,3 miljoonaa euroa. Tästä 1 miljoonaa euroa myönnettiin eORK-hanketta varten. Määräraha sisälsi 0,5 miljoonaa euroa akuutin määrärahavajeen helpottamiseksi. Lisäksi rikosuhrimaksuhanketta (RUM) varten saatiin rahoitusta EU:lta 0,3 miljoonaa euroa. IT-palveluiden palvelusopimuksissa sovittiin laskutettavaksi palvelumaksuina yhteensä 65 miljoonaa euroa.

Vuodelta 2016 siirtyi momentilla 25.01.05 (siirtomääräraha 2 vuotta) 0,4 miljoonaa euroa.

7.2 Talousarvion toteutuminen

Talousarviossa ORK:lle myönnettiin 8,3 miljoonaa euroa, minkä lisäksi oli käytettävissä palvelusopimuksissa sovitut 65 miljoonaa euroa IT-palveluiden palvelumaksuja ja 0,3 miljoonaa euroa EU-rahoitusta sekä edelliseltä vuodelta kertynyt 0,4 miljoonaa euroa. ORK:lla oli näin ollen käytettävissään määrärahoja yhteensä 74 miljoonaa euroa. ORK:n omasta toimintamäärärahasta jäi käyttämättä kertomusvuonna yhteensä 1,2 miljoonaa euroa, joka siirrettiin seuraavalle vuodelle. IT-palvelusopimusrahoituksesta jäi käyttämättä yhteensä 10,2 miljoonaa euroa, joka palveluiden toteutumattomuuden myötä jätettiin laskuttamatta.

Siirtyvä määräraha muodostui edelliseltä vuodelta siirtyneestä 0,4 miljoonasta eurosta ja vuoden aikana kertyneestä 0,8 miljoonan euron summasta. Viraston tulostavoitteena oli saada siirtyvä määräraha vähintään 8 %:n suuruiseksi, missä tilinpäätöksen näkökulmasta onnistuttiin. EU-rahoituksesta (Rikosuhrimaksu-projekti) on peräisin 300 000 euroa, jota ei oltu budjetoitu EU-rahoituksen saannin epävarmuuden vuoksi. Enin osa lopusta vuoden aikana kertyneestä siirtyvästä määrärahasta on perua viraston omien tietojärjestelmien jatkuvan palvelun IT-tehtävien määrärahoista, koska kyseisiä tehtäviä ei ehditty tekemään johtuen samaan aikaan käynnissä olleesta eORK-hankkeesta ja sen vaatimasta henkilöresursoinnista.

7.3 Tuotto- ja kululaskelma

Muut toiminnan tuotot 5 miljoonaa euroa kertyvät tilaajilta perittävistä IT-palvelumaksuista, jotka ovat ORK:n nettobudjetoitavaa tuloa. Lisäksi muun toiminnan tuottona kertyy muille kirjanpitoyksiköille siirrettäviä IT-menoja 54,8 miljoonaa euroa. Laskutettavat menot kirjattiin tilille 630 Talousarviomenot, jotka siirretään toiselle kirjanpitoyksikölle. Menot laskutettiin (IT-palvelusopimus-) tilaajilta.

ORK:n omien tietojärjestelmien kulut ulkopuolisilta palvelutoimittajilta ostetuista palveluista olivat yhteensä 3,3 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat yhteensä 7,8 miljoonaa euroa ja toimitilavuokriin käytettiin 0,5 miljoonaa euroa.

Oikeusrekisterikeskuksen maksullisen toiminnan maksuperustelain mukaisia tuottoja oli yhteensä 2 miljoonaa euroa. Tuotot kertyivät momentille *12.25.99 Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot*. ORK:n sakkotulojen kertymä oli yhteensä 188,8 miljoonaa euroa momentille *12.39.01 Sakkotulot ja tulot hallinnollisista seuraamuksista*.

7.4 Tase

Taseen loppusumma kasvoi 7,4 miljoonaa euroa eli n. 30 %.

Vastaavaa

Käyttöomaisuuden ja muiden pitkäaikaisten sijoitusten arvo nousi 68 %, nousu johtui aineettomista käyttöomaisuushankinnoista ja toimitilojen muutosta aiheutuneista kalustehankinnoista. Poistoja tehtiin yhteensä 372 000 euroa.

Vastattavaa

Lyhytaikainen vieras pääoma kasvoi edellisvuodesta 57 %. Pääosa lyhytaikaisesta vieraasta pääomasta kertyi ostovelosta. Siirtovelat sisältävät lisäksi 1,4 miljoonaa lomapalkkavelkaa. Muiden siirtovelkojen osuus on noin 0,8 miljoonaa euroa.

8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Viraston sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä vastaa viraston johtoryhmä. Johtoryhmä arvioi sisäisen valvonnan tilannetta käyttämällä uutta sisäisen valvonnan arviointikehikkoa, jota on valmisteltu poikkihallinnollisesti luonnokseksi ja tulevaksi valtionhallinnon uudeksi sisäisen valvonnan arviointikehikoksi.

Arviointikeskustelun pohjalta todettiin, että kaikki käsitellyistä viidestä arvioinnin osa-alueesta olivat vähintäänkin pääosin asianmukaisesti järjestetty, vaikka yksittäisiä puutteita joillakin osa-alueilla havaittiin periaatteisiin ja tavoitetilään verrattuna. Arvioinnin *osa-alueella 1 Ohjausympäristö* todettiin, että viraston sisäinen valvonta on ollut osin puutteellinen virastoon tehdyn oikeusministeriön teettämän ulkoisen auditoinnin perusteella ja viraston organisaatiomuutosten myötä sisäisen valvonnan kattavuutta laajennetaan.

Arvioinnin perusteella johtoryhmä totesi, että kokonaisuutena arvioiden Oikeusrekisterikeskuksen sisäistä valvontaa voidaan pitää asianmukaisena ja riittävänä.

9 Arviointien tulokset

Vuonna 2017 kirjanpitoyksikköön kuuluvasta toiminnasta ei tehty valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) 65 § 1 momentin 8 kohdassa (1786/2009) tarkoitettua laajempaa vaikutusten ja tuloksellisuuden arviointia.

10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Kirjanpitoyksiköllä ei ole varainhoitovuodelta raportoitavia havaintoja virheistä, väärinkäytöksistä tai takaisinperinnöistä.

**OIKEUSREKISTERIKESKUS 154
TILINPÄÄTÖS 2017
LIITTEET**

Oikeusrekisterikeskus (154)

Talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2017	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veroluonteiset tulot	302 518,83	189 673	189 673,35	0,00	100 %
11.04.01 Arvonlisävero	302 518,83	189 673	189 673,35	0,00	100 %
12. Sekalaiset tulot	112 730 691,67	190 837 633	190 837 632,50	0,00	100 %
12.25.99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot	2 377 521,19	2 034 013	2 034 012,90	0,00	100 %
12.39.01. Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista	110 353 170,48	188 803 620	188 803 619,60	0,00	100 %
Tuloarviotilit yhteensä	113 033 210,50	191 027 306	191 027 305,85	0,00	100 %

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2017	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
25. Oikeusministeriön hallinnonala	10 106 461,21	14 064 607	12 854 232,29	1 210 374,67	14 064 606,96	0,00	400 465,62	8 701 465,62	7 491 090,95	1 210 374,67
25.01.05. Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot (netto) (siirtomääräraha 2v)	7 290 000,00	8 301 000	7 090 625,33	1 210 374,67	8 301 000,00	0,00	400 465,62	8 701 465,62	7 491 090,95	1 210 374,67
25.01.20. Erityismenot (arviomääräraha)	37 324,76	49 243	49 242,99		49 242,99	0,00				
25.01.20.3. Muut erityismenot (KPY)	37 324,76	49 243	49 242,99		49 242,99	0,00				
25.01.29. Oikeusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	2 779 136,45	5 714 364	5 714 363,97		5 714 363,97	0,00				
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	121 130,10	0	0,00	0,00	0,00	0,00	57 160,00	57 160,00	0,00	57 160,00
28.70.02 Valtion talous-, henkilöstö- ja toimittajahallinnon tietojärjestelmät (siirtomääräraha 3v)						0,00	57 160,00	57 160,00	0,00	57 160,00
28.99.95. Satunnaiset säädosperusteiset menot (arviomääräraha)	121 130,10					0,00				
Määrärahatilit yhteensä	10 227 591,31	14 064 607	12 854 232,29	1 210 374,67	14 064 606,96	0,00	457 625,62	8 758 625,62	7 491 090,95	1 267 534,67

Oikeusrekisterikeskus (154)

Talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

Oikeusrekisterikeskus (154)

TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2017 - 31.12.2017		1.1.2016 - 31.12.2016	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	2 013 266,97		2 315 508,66	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	3 299,95		33,33	
Muut toiminnan tuotot	<u>55 120 942,71</u>	57 137 509,63	<u>26 329 016,17</u>	28 644 558,16
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	81 673,81		65 919,01	
Henkilöstökulut	7 604 725,37		7 471 806,67	
Vuokrat	497 307,19		546 656,88	
Palvelujen ostot	53 923 628,29		25 228 244,37	
Muut kulut	240 250,50		117 094,50	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-1 599 695,01		-261 617,13	
Poistot	<u>372 258,75</u>	<u>-61 120 148,90</u>	<u>382 908,78</u>	<u>-33 551 013,08</u>
JÄÄMÄ I		-3 982 639,27		-4 906 454,92
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	44 444,71		-11 715,41	
Rahoituskulut	<u>-51 333,27</u>	-6 888,56	<u>-38 996,92</u>	-50 712,33
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset kulut	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>-121 130,10</u>	<u>-121 130,10</u>
JÄÄMÄ II		-3 989 527,83		-5 078 297,35
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Muut pakolliset maksut	188 803 405,98		110 353 170,48	
Perityt arvonlisäverot	189 673,35		302 518,83	
Suoritettavat arvonlisäverot	<u>-5 714 363,97</u>	<u>183 278 715,36</u>	<u>-2 779 136,45</u>	<u>107 876 552,86</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>179 289 187,53</u>		<u>102 798 255,51</u>

Oikeusrekisterikeskus (154)

TASE

	31.12.2017		31.12.2016	
VASTAAVAA				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	539 967,97		0,00	
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00		370 264,28	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>1 321 344,17</u>	1 861 312,14	<u>261 617,13</u>	631 881,41
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Kalusteet	<u>77 784,33</u>	77 784,33	<u>0,00</u>	0,00
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
YHTEENSÄ		1 939 096,47		631 881,41
VAIHTO-OMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	319 307,80		2 009 698,52	
Siirtosaamiset	8 134,86		0,00	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>22 389 535,27</u>	22 716 977,93	<u>14 593 948,84</u>	16 603 647,36
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön tulotilit	2 811,00	<u>2 811,00</u>	2 479,00	<u>2 479,00</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		22 719 788,93		16 606 126,36
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>24 658 885,40</u>		<u>17 238 007,77</u>

	31.12.2017		31.12.2016	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Edellisten tilikausien pääoman muutos	9 320 313,35		-464 955,50	
Pääoman siirrot	-176 367 743,95		-93 012 986,66	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>179 289 187,53</u>	12 241 756,93	<u>102 798 255,51</u>	9 320 313,35
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN				
Ostovelat	10 126 796,83		4 323 668,53	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	148 869,57		142 179,82	
Edelleen tilittävät erät	157 461,39		135 527,40	
Siirtovelat	1 424 906,04		2 802 265,62	
Muut lyhytaikaiset velat	559 094,64	<u>12 417 128,47</u>	514 053,05	<u>7 917 694,42</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		12 417 128,47		7 917 694,42
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>24 658 885,40</u>		<u>17 238 007,77</u>

Oikeusrekisterikeskus (154)**TILINPÄÄTÖKSEN LIITE 1: SELVITYS TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEISTA JA VERTAILTAVUUDESTA**

Kertomusvuosi on Oikeusrekisterikeskuksen kirjanpitoyksikön ensimmäinen kokonainen tilikausi 1.10.2016 toteutetun kirjanpitoyksikkömuutoksen jälkeen.

Oikeusrekisterikeskuksen kirjanpito ja tilinpäätös on tehty Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus Palkeissa. Tilinpäätös on laadittu talousarviolakia ja -asetusta sekä valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin määräyksiä ja ohjeita noudattaen.

Tilinpäätösvoodelle kuuluvia ORK:n omasta henkilöstöstä kertyviä palvelumaksutuloja on kirjattu vuodelle 2018 n. 50 000 euroa.

Tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2017	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. nettulukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
Momentti 25.01.05. Oikeusrekisterikeskuk sen toimintamenot (netto) (sm 2v)	12 483 091,95	15 271 000	12 434 221,03		13 644 595,70				12 834 686,65	
	5 193 091,95	6 970 000	5 343 595,70		5 343 595,70				5 343 595,70	
	7 290 000,00	8 301 000	7 090 625,33	1 210 374,67	8 301 000,00	0,00	400 465,62	8 701 465,62	7 491 090,95	1 210 374,67

Oikeusrekisterikeskus (154)

Tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

Tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

Oikeusrekisterikeskus (154)

Tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2017	2016
Henkilöstökulut	6 552 368,57	6 342 143,01
Palkat ja palkkiot	6 710 521,07	6 112 635,56
Tulosperusteiset erät		
Lomapalkkavelan muutos	-158 152,50	229 507,45
Henkilösivukulut	1 052 356,80	1 129 663,66
Eiäkekulut	1 018 687,12	981 222,86
Muut henkilösivukulut	33 669,68	148 440,80
Yhteensä	7 604 725,37	7 471 806,67
Johdon palkat ja palkkiot, josta	406 145,10	334 620,10
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	0,00	0,00
Johto	0,00	0,00
Muu henkilöstö	0,00	0,00

Tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Suunnitelmanmukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä	KOM-luokka	Poistomenetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo eur
Aineettomat hyödykkeet					
114 Muut pitkävaikutteiset menot					
Itse valmistetut/teetetyt atk-ohjelmat	1140010	tasapoisto	5	20	0
119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					
Keskeneräiset aineettomat käyttöomaisuushanl	1191010	tasapoisto	5	20	0
Aineelliset hyödykkeet					
127 Kalusteet					
Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet	1270030	tasapoisto	10	10	0

Oikeusrekisterikeskus (154)

Tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

Oikeusrekisterikeskus (154)

Tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2017	2016	Muutos 2017-2016
Korot euromääräisistä saamisista	44 444,71	7 748,78	36 695,93
Osingot	0,00	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	-19 464,19	19 464,19
Rahoitustuotot yhteensä	44 444,71	-11 715,41	56 160,12
Rahoituskulut	2017	2016	Muutos 2017-2016
Korot euromääräisistä veloista	51 333,27	38 996,92	12 336,35
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00
Rahoituskulut yhteensä	51 333,27	38 996,92	12 336,35
Netto	-6 888,56	-50 712,33	43 823,77

Oikeusrekisterikeskus (154)

Tilinpäätöksen liite 9: Talousarvioloudesta annetut lainat

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

Tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

Tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut**Voimassa olevat takaukset ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä****Voimassa olevat takuut ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä****Voimassa olevat takaukset ja takuut valuutoittain**

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

Oikeusrekisterikeskus (154)

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintameno määrärahat perusteella tehty tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2017	Määräraha- tarve 2018	Määräraha- tarve 2019	Määräraha- tarve 2020	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
	598 093,54	561 937,84	561 937,84	561 937,84	2 107 266,91	3 793 080,44
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä						

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintameno määrärahat perusteella tehty sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2017	Määräraha- tarve 2018	Määräraha- tarve 2019	Määräraha- tarve 2020	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Muut sopimukset ja sitoumukset						

Yhteensä	598 093,54	561 937,84	561 937,84	561 937,84	2 107 266,91	3 793 080,44
-----------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	---------------------	---------------------

Oikeusrekisterikeskus (154)

Tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

Tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisällymättömät rahastoidut varat

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

Tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

Tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

Oikeusrekisterikeskus (154)

TILINPÄÄTÖKSEN LIITE 17: OIKEIDEN JA RIITTÄVIEN TIETOJEN ANTAMISEKSI
TARVITTAVAT MUUT TÄYDENTÄVÄT TIEDOT

VALTION SAAMISET, JOTKA EIVÄT SISÄLLY TASEESEEN

Valtion saamiset rikosoikeudellisista seuraamuksista

	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Tuomiolauselma-asiat	189 864 558,89	184 304 877,17	177 126 283,25	169 588 283,96	142 224 384,45
Rangaistusmääräysasiat	21 956 630,99	32 199 476,57	33 529 548,15	34 137 699,21	35 563 815,37
Rikesakot	3 935 051,57	6 159 641,86	4 780 970,43	4 551 730,36	4 618 847,49
Muuntoasiat	1 515 201,81	1 533 574,82	1 458 626,98	1 318 118,46	1 438 349,48
Rikosvahinkosaamiset	76 679 164,76	75 076 532,41	68 165 245,48	75 614 899,37	73 773 251,80
Pohjoismaiset saatavat	202 950,97	257 046,69	203 813,04	1 452 758,12	251 495,64
Rangastusmääräyssakko SML ¹⁾	3 737 112,22	48 541,66			
Rangastusmääräyssakon korotus SML	110 738,47	572,00			
Rikesakko SML	4 197 948,56	183 110,00			
Rahamääräinen menettämisseuraamus SML	38 613,15	907,53			
Rikosuhrimaksut SML	1 509 089,94	46 040,00			
Sakkomääräys SML	3 918 863,66	499 927,22			
Sakkomääräyksen korotus SML	479 547,59	34 222,00			
Yhteensä	308 145 472,58	300 344 469,93	285 264 487,33	286 663 489,48	257 870 144,23
Muutos edelliseen vuoteen	2,6 %	5,3 %	-0,5 %	11,2 %	1,6 %

Muut seuraamukset

		31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Hallinnolliset seuraamusmaksut ym.	442 170,03	445 240,88	280 773,29		
Järjestyssakot ^{^)}	15 095,11	9 985,11			
Uhkasakot ^{^)}	2 422 408,03	2 578 694,96			
Yhteensä	2 879 673,17	3 033 920,95	280 773,29	0,00	0,00
Muutos edelliseen vuoteen	-5,1 %	980,6 %			

Valtion saamiset yhteensä	311 025 145,75	303 378 390,88	285 545 260,62	286 663 489,48	257 870 144,23
Muutos edelliseen vuoteen	2,5 %	6,2 %	-0,4 %	11,2 %	1,6 %

^{^)} 31.12.2016 järjestyssakot aiemmin hallinnollisissa seuraamusmaksuissa, uhkasakot TL-ryhmässä.

SML loppuiset seuraamuslajit tulleet uuden sakkomenettelylain myötä voimaan 12/2016.

ALLEKIRJOITUKSET

Tilinpäätös on hyväksytty Hämeenlinnassa 28. päivänä helmikuuta 2018.

Johtaja

Ritva-Liisa Raatikainen

Toimialajohtaja

Jari Saarela

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tarkastuskertomus.

Helsingissä 25. 5. 2018

Johtava tilintarkastaja

Jari Siirola